

Министрліктен марапат алды

Білім күні мерекесі қарсаңында университетімізде ғылыми кеңестің кезектен тыс мәжілісі боп, ҚР Білім және ғылым министрлігінің марапаттарын табыстау рәсімі өтті. Сонымен қатар филология ғылымдарының кандидаты Сұлтанғалиева Рита Бекжанқызы мен экономика ғылымдарының кандидаты Тілесова Айгүл Бақытжанқызына «қауымдастырылған профессор» ғылыми атағы берілген куәліктер табысталды.

ҚР Білім және ғылым министрлігінің Құрмет грамотасымен ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, биология және экология кафедрасының профессоры Рустенов Амангелді Рустенович; информатика кафедрасының меңгерушісі, аға оқытушы Хамзина Ақмарал Абилкаировна; педагогика ғылымдарының кандидаты, шетел тілдері кафедрасының доценті Кисметова Ғалия Нағибудаевна; тарих ғылымдарының докторы, педагогика және психология кафедрасының доценті Адельбаева Нурия Адельжановна; музыкалық білім және вокал кафедрасының аға оқытушысы,

доцент Өмірзақова Ләззат Қайыржанқызылар марапаттады.

Кеңес мәжілісі университетімізде ұзақ жылдар бойы қызмет атқарып келген ардагер қызметкерлерді құрметті еңбек демалысына шығарып салу рәсімімен жалғасты. Кеңсе жетекшісі болған Жолданова Ұлғаным Ақмаевна мен Редакциялық баспа орталығының ғылыми редакторы Кужалиева Равиля Рахметқызына университет басшылығы алғыс жариялап, гүл шоқтарын табыс етті. Өріптестерімізге жаңа оқу жылы жарқын жетістіктерге толы болсын дейміз!

Ағымдағы жылдың 12-13 қыркүйегінде Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығы қарсаңында, «Қала күні» мерекесіне орай «Орал жастары» мен Қазиииту ғылым-білім кешенінің бірлескен жобасы «Білімділер додасы» зияткерлік сайысы өтті. Қаламыздың талантымен танылған өнерлі жастары, спортшылары, әртүрлі саладағы озық ойлы, іскер мамандардың зияткерлік қырын танытқан бұл жоба қызу бәсекеге ұласты.

«БІЛІМДІЛЕР ДОДАСЫНДА» бас жүлде

«Білімділер додасы» зияткерлік ойынының қала күніне арналған арнайы жобасында тартысты ойын өрнегін көрсетіп, ақыл-ой додасында жүйрік екенін дәлелдеген 9 топ бақсынап, 3 үздік топ финалға жолдама алды. Тартысты білім додасының қорытындысы бойынша: Бас жүлдені университетіміздің оқытушысы, магистрі Сүлейменов Мерген Қуанышұлы жетекшілік ететін 3-топ иеленді. Жеңімпаз топ құрамында оқу ордамыздың студенті Мейрамбек Амангелдиев те бар. Білім айдынындағы таласты тартыста үздік нәтижеге қол жеткізген хореография және мәдени – тынығу жұмысы кафедрасының оқытушы магистрі, университеттің бастауыш кәсіподағының төрағасы Мерген Қуанышұлы Сулейменовті, жаратылыстану география факультетінің 4 курс студенті Мейрамбек Амангелдиевті университет ұжымы атынан шын жүректен құттықтаймыз. Білім айдынындағы қанаттарыңыз талмай, биік белестерді бағындырып, айтулы жеңістеріңіз көп болсын!

МАХАМБЕТ ӨТМІСОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ

«МІРДІ ТАҢДАЙМЫН»
АКЦИЯС

«АҚЖАЙ»

«Мен өмірді таңдаймын»
жеңімпаздары марапатталды

9-бет

НОВОСТИ
МОН РК
3 стр.

“Жайықтың ұлы
тұлғалары”
5-бет

Ұлы есімге татитын
ҰЛЫ ҰСТАЗ!
8-бет

МЕМЛЕКЕТ
БАСШЫСЫНЫҢ
ЖОЛДАУЫ: елімізді
жаңғыртудың ай-
қын бағдары
14-бет

8-қыркүйек күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде «Рухани Жаңғыру» институтының ұйымдастыруымен мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауын талдаған «Мемлекет басшысының Жолдауы – елімізді жаңғыртудың айқын бағдары» тақырыбындағы офлайн/онлайн дөңгелек үстел өтті.

Мемлекет басшысының Жолдауы – елімізді жаңғыртудың айқын бағдары

Алғы сөз алған М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ректоры, биология ғылымдарының кандидаты, профессор, Қазақстан Жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, Қазақстан Республикасының әл-Фараби атындағы ғылым мен техника саласындағы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, Батыс Қазақстан облыстық мәслихатының депутаты Нұрлан Хабиболлаұлы Серғалиев - «Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жолдауы – ел дамуының негізгі басымдықтары айқындалған стратегиялық құжат» тақырыбында баяндама оқыды.

Сонымен бірге, дөңгелек үстел барысында педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы, Қазақстан халқы Ассамблеясы кафедрасының меңгерушісі, аға оқытушы, саясаттанушы Шайхиев Тұрар Төлегенұлы, экономика ғылымдарының кандидаты, доцент Турченко Анна Александрқызы, философия ғылымдарының кандидаты, доцент Науанова Құрманай Мәдиқызы, география ғылымдарының кандидаты, доцент Рамазанов Серік Кішібекұлы, магистр-оқытушы Калиева Жадыра Әбжәміқызы жолдауға байланысты түйінді ойларын тізбектеген баяндамаларын оқыды.

Президенттік жастар кадр резерві

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Батыс Қазақстан облысы бойынша департаментінің ұйымдастыруымен «Президенттік жастар кадр резервінің» кейбір мәселелері бойынша семинар кеңес өтті.

Аталмыш шараға М.Өтемісов атындағы БҚУ профессорлық-педагогикалық құрамы, ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар жөніндегі проректор Қажымұрат Мақсұтұлы мен департамент басшысының орынбасары-өдеп жөніндегі Кеңес хатшылығының меңгерушісі Аманжол Сағынұлы Жұбаныш, Qazaq resmi test-Qazaq resmi test-n тапсыру мәселелері бойынша ҚР Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясының БҚО бойынша филиалының директоры Шынар Төлегенқызы Габдрахманова қатысты.

Өтініштер 30-қыркүйекке дейін қабылданады.

Кандидаттарға қойылатын талаптар: Резервке іріктеуге 35 жастан аспаған, жоғары білімі және 5 жылдан кем емес еңбек өтілі бар Қазақстан Республикасының азаматтары қатысады. Ескертпе! Мемлекеттік тілді орташа білу деңгейінен (B1) жоғары меңгеру үшін қойылатын талаптарды айқындайтын Ұлттық стандарттарға сәйкес болу қажет.

Кандидаттардан қабылданатын құжаттар : жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі; білімі туралы құжаттың көшірмесі; еңбек қызметін растайтын құжаттың көшірмесі; мемлекеттік тіл бойынша ресми сертификат (QAZTEST, QAZAQ RESMITEST).

Резервке іріктеу кезеңдері:

* кандидаттардың құжаттарын қабылдау;

ҚЫРКҮЙЕК 01.09-30.09.2021

* мәтіндік және сандық ақпаратпен жұмыс істеу қабілетін бағалау;

ҚАЗАН 02.10-09.10.2021 (24 сағ.)

* ситуациялық тапсырмаларды шешу;

ҚАЗАН 12.10-17.10.2021

* құзыреттерді бағалау;

ҚАЗАН- ҚАРАША 25.10.-28.11.2021

* Резервке іріктеу жөніндегі сарапшылық комиссия-яда кандидаттармен әңгімелесу;

ЖЕЛТОҚСАН 3.10-10.12.2021

* Сарапшылық комиссия Резервке алуға ұсынған кандидаттарды Ұлттық комиссияның отырысында қарау.

ЖЕЛТОҚСАН 13.12-25.12.2021

Анықтама үшін байланыс нөмірі: +7 7172 75 31 55, +7 7172 75 33 92. *Техникалық мәселелер бойынша: +7 7172 75 69 91

*E-mail: pkrezerv.gov@gmail.com.

НОВЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ

В Западно-Казахстанском университете им.М.Утемисова состоялось заседание комиссии по отбору претендентов на участие в академической мобильности за счет средств республиканского бюджета на выделенные министерством образования грантовые места.

Ректор университета, профессор Нурлан Серғалиев ознакомил с составом комиссии - учеными и представителями общественных, учебных организаций области.

В собеседовании приняли участие 22 студента, из числа которых 12 студентов, набравших высокие баллы, стали обладателями образовательных грантов для обучения в учебных заведениях Польши и Италии в 2021-2022 учебном году.

Среди критериев оценивания претендентов учитывались уровни мотивации, теоретические знания,

личностные качества. Приоритетными показателями при отборе претендентов являлись - GPA, наличие сертификата IELTS и социальное положение.

К слову, данный проект - обучение по академической мобильности за рубежом в последние два года был приостановлен министерством в связи с карантинным режимом. И сейчас после двухлетнего перерыва Западно - Казахстанский университет им.М.Утемисова вновь готов направить своих студентов на семестровое обучение в зарубежные вузы в рамках Договора о сотрудничестве.

Күзгі мүмкіндіктен құр қалма!

Енді магистратура мен докторантураға қабылдау жылына екі рет өткізіледі. Яғни, магистратура мен докторантураға түсу емтихандары дәстүрлі түрде тамыз айында және қосымша желтоқсан айында ұйымдастырылады. Осы норма 2021 жылы күшіне енеді деп жоспарлап отырмыз. Осы мақсатта Ұлттық тестілеу орталығының қызметкерлері кешенді тестілеу мен түсу емтихандарын қосымша ұйымдастырады. Құжаттарды қабылдау қараша айында басталады.

Әлбетте, құжаттары мен емтихандарын тапсыруға,

қажетті сертификаттарды алуға үлгермеген азаматтар үшін бұл жағымды жаңалық екені сөзсіз. Жазғы қабылдау науқаны мен өткізілген емтихандардың қорытындысы бойынша магистратура мен докторантураға арналған білім беру гранттарының артық қалуына байланысты азаматтар осы жылдың желтоқсан айында мемлекеттік гранттарды иелене алады. Дайындық бағыттары бөлінісінде гранттардың саны мен құжаттарды қабылдаудың нақты мерзімдері туралы ақпарат қосымша жарияланатын болады.

БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ

37 НОВЫХ ОБЩЕЖИТИЙ
ВВЕДУТ В ЭКСПЛУАТАЦИЮ
ДО КОНЦА ТЕКУЩЕГО ГОДА

37 новых студенческих общежитий введут в эксплуатацию до конца текущего года. При этом за последние три года в рамках третьей социальной инициативы Елбасы в стране уже введено 85 новых общежитий, в которые заселились более 22 тысяч студентов.

«Министерством в рамках реализации третьей социальной инициативы Елбасы разработаны новые механизмы для ускорения темпов строительства и реконструкции студенческих общежитий. В частности, общежития строятся за счет целевого строительства, на собственные средства вузов, а также по принципу государственно-частного партнерства. То есть инвесторы за счет собственных средств возводят общежития, а министерство размещает в них госзаказ и оплачивает каждое койко-место, занятое студентом», – отметил президент Финансового центра МОН РК Аскар Ибраимов.

Такой алгоритм позволил существенно увеличить количество студенческих общежитий и улучшить условия проживания студентов. Отметим, что наиболее активно строительство ведется в городе Нур-Султане, в Кызылординской, Карагандинской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской и Мангистауской областях.

Для дополнительного стимулирования частных инвесторов в городах Нур-Султан и Алматы, где наблюдается наибольшая потребность в общежитиях, рассматривается возможность увеличения размера госзаказа с 47 МРП до 92 МРП. Также подготовлено предложение по сокращению срока размещения госзаказа – с 8 до 5 лет.

Отметим, что исходя из своих возможностей вузы также строят общежития за счет собственных средств. Некоторые учебные заведения закрывают потребность обучающихся в жилье за счет найма жилых помещений, хостелов и гостиниц. Так, на сегодняшний день 13 вузов арендуют койко-места для 5 тысяч студентов. В следующем году планируется ввести в эксплуатацию около 60 новых студенческих домов.

@bilim_jane_gylym

«БОЛАШАҚ» БАҒДАРЛАМАСЫ
ШЕҢБЕРІНДЕ ШЕТЕЛГЕ
ТАҒЫЛЫМДАМАҒА ЖІБЕРІЛЕТІН
ҒАЛЫМДАРДЫ ІРІКТЕУ
ЖАЛҒАСЫП ЖАТЫР

«Болашақ» бағдарламасы шеңберінде шетелге тағылымдамаға жіберілетін ғалымдарды іріктеу жалғасып жатыр. Жетекші мамандар мемлекет есебінен әлемнің үздік жоғары оқу орындары мен ғылыми орталықтарында тағылымдамадан өтіп, бірлескен ғылыми зерттеулерді жүргізе алады. Олардыңарасында АҚШ (Джордж Вашингтон, Мичиган, Вайоминг, Висконсин, Пенсильвания, Бостон, Огайо, Мидлберри халықаралық зерттеулер институты), Ұлыбритания (Лондон империялық колледжі, Ридинг университеті, Ливерпуль, Manchester Metropolitan University), Германия Федеративтік Республикасы (Гумбольдт атындағы Берлин университеті), Жапония (Токио университеті), Бельгия (KU Leuven) және т.б. университеттер бар.

«Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша жыл сайын 500 отандық ғалым мемлекет есебінен білім алып, тағылымдамадан өтіп, бірлескен зерттеу жұмыстарын жүргізе алады. Биыл біздің ғалымдар 80 мамандық бойынша академиялық оқудан және 137 мамандық бойынша тағылымдамадан өте алады», – деді Білім және ғылым вице-министрі Қуаныш Ерғалиев.

Үздік шетелдік оқу орындарында «ғалымдар» санаты бойынша тағылымдамадан өтуге ниет білдірген ғалымдарды іріктеу Халықаралық бағдарламалар орталығымен жүргізіледі. Аталған санат бойынша тағылымдамадан өтуге кандидаттардың жалпы жұмыс өтілі кемінде үш жыл болуы тиіс, оның ішінде соңғы 12 ай таңдаған мамандығы бойынша.

Өтініштерді қабылдау 28 қазанға дейін жалғасады.

НОВОСТИ МОН РК

ЕЛІМІЗДЕГІ МЕКТЕПТЕРДЕ ПЕДАГОГ-АССИСТЕНТ ҚЫЗМЕТІ ЕНГІЗІЛДІ. Мұндай мамандар ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушыларды оқытуда, яғни инклюзивті білім беруде сұранысқа ие. Олар балалардың мектепке тез үйреніп кетуіне көмектеседі. Білім және ғылым министрі Асхат Аймағамбетовтің тапсырмасы бойынша еліміздің барлық өңірінде 700-ге жуық педагог-ассистент жұмысқа кірісті. Айта кетейік, ҚР БҒМ-мен ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқыту үшін қолайлы жағдай жасау барысында жұмыс жасалып жатыр.

БОЛЕЕ 50 ТЫСЯЧ ДЕТЕЙ ИЗ СОЦИАЛЬНО УЯЗВИМЫХ КАТЕГОРИЙ ПОЛУЧИЛИ ГРАНТЫ НА ОБУЧЕНИЕ В КОЛЛЕДЖАХ. В сравнении только с прошлым годом количество поступивших по льготам возросло на 16 тысяч. Это стало возможным благодаря расширению перечня квотных категорий.

«По поручению Главы государства в этом году впервые были введены квоты для поступления в колледжи детям из социально уязвимых категорий граждан. Это дети-сироты, дети, оставшиеся без попечения родителей, дети из многодетных, неполных семей, дети-инвалиды, дети из семей, воспитывающих детей-инвалидов, а также лица, приравненные по льготам к участникам и инвалидам ВОВ. Также государственные образовательные гранты по квоте получила сельская молодежь», – отметила директор Департамента технического и профессионального образования МОН РК Насымжан Оспанова.

ҚР БҒМ МЕКТЕПТЕРГЕ БАЙЛАНЫСТЫ ТАПСЫРМАЛАРДЫ ОРЫНДАМАҒАН ТҮЛҒАЛАРҒА ҚАТЫСТЫ ШАРАЛАР ҚАБЫЛДАУ ҮШІН БІРҚАТАР ӨНІРДІҢ ӘКІМДІКТЕРІНЕ ХАТ ЖОЛДАДЫ.

Мәселе мектеп ауласындағы дәретханаларға қатысты сұрақтарды шешу және бейнебақылау камералармен, дабыл батырмалары және қауіпсіздік жүйелерінің басқа элементтерімен қамтамасыз ету туралы болып отыр. Мектептерді қаржыландыру функциялары, олардың құрылысы және қажетті жағдайлар жасау, оның ішінде санитарлық, қауіпсіздік жүйелерімен қамтамасыз ету мәселелері заң жүзінде әкімдіктердің құзырында екенін атап өткен жөн.

Оқу жылының басталуы қарсаңында ҚР БҒМ Білім және ғылым саласында сапаны қамтамасыз ету Комитетінің қызметкерлері еліміздің барлық облысы мен қалаларындағы әкімдіктерге ведомстволық бағынышты мектептерді тексерді. Инспекция барысында Түркістан, Ақтөбе, Алматы, Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай облыстарындағы және Шымкент қаласындағы мектептерде жылы дәретханалармен қамтамасыз ету бойынша көрсеткіштің 100%-ға жетпейтіні анықталды. Бұған дейін Үкімет оқу жылының басында мектеп ауласындағы барлық дәретхананы жою міндетін қойған болатын.

Сонымен қатар пайдаланылатын жылы дәретханалардың эпидемиологиялық талаптарға сәйкестігі бойынша да сұрақтар туындайды. Атап

айтсақ, жабық кабиналар, қолды жуу және кептіруге арналған құрал-жабдықтардың болуы жөніндегі және тағы басқа талаптар. Осындай мәселелерді шешу үшін ҚР БҒМ Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті санитарлық ережелерге өзгерістер енгізді.

Айта кетейік, жергілікті атқарушы органдармен қысқа мерзімде 2600-ден астам жылы дәретхана салынды. Сонымен бірге Алматы, Шығыс Қазақстан және Түркістан облыстарында бейнебақылау камераларын орнату бойынша мәселелер толық шешілмеген.

ОКОЛО 70 ОБРАЩЕНИЙ ПОСТУПИЛО В КОМИТЕТ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ КАЧЕСТВА В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РК С НАЧАЛА УЧЕБНОГО ГОДА.

По ним приняты меры сотрудниками департаментов по обеспечению качества в сфере образования. К примеру, учителя школы №50 им. Б.Омарова Сарыағашского района Туркестанской области пожаловались на то, что и.о. директора школы привлекал их к работе по чистке поля для гольфа в курортной зоне. После выяснения обстоятельств должностное лицо освобождено от занимаемой должности. В Туркестанской области воспитатель детского сада была незаконно уволена с занимаемой должности, однако Управлением образования акимата не были приняты меры по восстановлению ее прав. Только после вмешательства территориального Департамента по обеспечению качества в сфере образования воспитатель была восстановлена в прежней должности. В Атырауской области из-за нарушений правил педагогической этики уволена учитель средней школы им. К.Ахмедиярова.

В АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ СОТРУДНИКИ ДЕПАРТАМЕНТА ТАКЖЕ ПРИНЯЛИ МЕРЫ ПОСЛЕ ОБРАЩЕНИЯ УЧИТЕЛЯ, В КОТОРОМ ОНА СООБЩИЛА О ФАКТАХ ПОБОРА И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ПЕДАГОГОВ К НЕСВОЙСТВЕННЫМ ФУНКЦИЯМ. После рассмотрения принято решение об освобождении от занимаемой должности директора средней школы №6 г. Текели, в которой подтвердились данные факты. Помимо этого, рекомендовано привлечь к дисциплинарной ответственности и.о.руководителя отдела образования акимата города Текели. Наибольшее количество нарушений прав и законных интересов педагогов отмечается в Туркестанской и Алматинской областях. Кроме того, в соцсетях был обнародован документ о составлении списков для проведения мер по иммунизации. Сбор подобной информации не предусмотрен никаким приказом. Руководитель районного отдела образования привлечен к дисциплинарной ответственности.

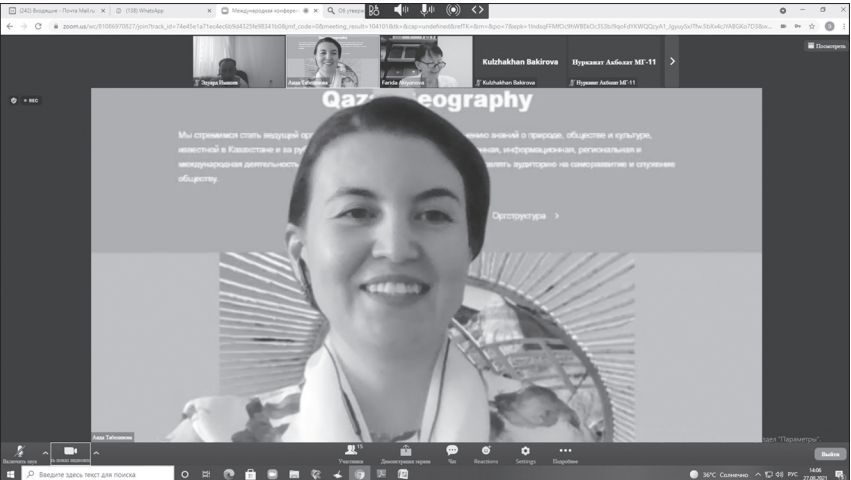
Отметим, что по поручению Министра образования и науки РК в каждой области созданы комиссии по педагогической этике, которые оперативно рассматривают обращения и факты по нарушению прав педагогов.

УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ

В рамках Международной конференции ИнтерКарто ИнтерГИС 27: Геоинформационное обеспечение устойчивого развития территорий» 27 августа 2021 г. был организован круглый стол «Устойчивое развитие регионов Казахстана», где презентованы доклады казахстанских ученых по следующим основным секциям:

- Геоинформационная поддержка изучения климатических изменений;
- Геоинформационное и картографическое обеспечение экологических, экономических и социальных аспектов устойчивого развития территорий;
- Городская экология и планирование;
- Геоинформационное обеспечение проектов сохранения культурного и природного наследия;
- Экологический и устойчивый туризм.

В данном научном мероприятии приняли участие ученые кафедры географии Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова: магистр Д.Ж. Искалиев, кандидат географических наук Т.А. Терещенко и доктор философии (PhD) Э.Ж. Имашев. Учеными университета представлены результаты исследований на тему «Использование геоинформационных технологий для анализа динамики расселения населения в

Казахстане». На основе геоинформационных систем составлены серия карт, отражающих изменение плотности и системы расселения населения Казахстана.

Использование геоинформационных технологий в научных исследованиях является важным инструментом в изучении пространственных процессов и явлений. Научные исследования ученых Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова в данном направлении будут продолжены.

Отдел науки и послевузовской подготовки

Жайықта Шарабасов біреу ғана...

1-қыркүйек Жайық жұрты үшін ерекше күн болды. Білім күні мерекесі қарсаңында Ақжайық өңірінде ұстазға деген құрметтің озық үлгісіндей болар тағылымды шара өтті. Біз университеттің тарихымен, түлектерімен және оқу орнының қалыптасып, дамуына зор еңбек сіңірген педагог-ғалымдарымызбен мақтанар болсақ, солардың бірі де бірегейі Серікқали Ғабдешұлы Шарабасов.

Ол – әдебиетші ғалым, ұлағатты ұстаз, ел сыйлаған азамат тұлға. Университетін қадірлеп, әркез биік тұғырда болуына зор еңбек сіңірген жан. Студенттерін ерекше жақсы көрді, сол жастардың шәкірттік махаббатына бөленді де. Мерейі үстем, мәртебелі мамандыққа деген көп жастың құрметін оята білді. Республиканың әр түкпірінде Шарабасовтың шәкірттері бар, олар жай жүрген жоқ, маман тәрбиелеп, адам тәрбиелеп жүрген жандар. Серікқали Ғабдешұлының артында жақсы сөзі қалды, ұстаздық ізі қалды. Ұлағатты ұстаз, көрнекті ғалымдарға

деген құрмет қашанда жалғасын табады.

Ағайдың өзі тұрған қара шаңырағына бүгін мемориалды тақтаның қойылуы елеулі еңбектің ескерусіз қалмайтындығының бір көрінісі дер едік. Университетіміздің дәл қасында орналасқан бұл үйдің жанынан өткен біздің студенттеріміз аяулы ұстаздарын ешқашан ұмытпайды деп білеміз. Игі іске атсалысып, қолдау танытқан және бүгінгі шараға арнайы қатысқан қонақтарымызға, барша жанға алғыс айтамыз.

«ШАРАБАСОВТЫҢ ШЕКПЕНІНЕН ШЫҚТЫҚ...»

Кеше Ақ Жайық атырабы ғана емес, бүкіл Алаш жұрты бір-бірінен сүйінші сұрап қуанғандай! Өйткені, Калтын күздің алғашқы Білім күнінде М. Өтемісов атындағы БҚУ - ректоратының қолдауымен, өңір басшыларының ықпалымен үлкен-кіші пір тұтатын Ұлт мақтанышы, ел зиялысы, сирек кездесетін сұңғыла азамат Серікқали Ғабдешұлы Шарабасовқа Ұстаздар үйінде Ескерткіш тақта орнатылды.

Иә, ардақты ұстаз дәл қазір арамызда жүрсе аңқылдап сөйлеп, саңқылдап күліп, кешегі тамызда 75 жасын «ХАЛҚЫМ!» деп қарсы алар еді. Амал нешік. 2016 жылы ақпанның соңғы сәтінде өмірден ғалым-ұстаз өткенде көктем оралмастай, жаз жадырамастай күңіреніп ек, күрсініп ек... Тірі адамға өмір шіркін арбаның дөңгелегіндей екен ғой. Ер жеткен қос тұяғы - Жайық пен Еділінен өрбіген құлындарын ойнатып, келіндерімен сыйласып Әспет апамыз отыр дін аман. Шүкір дейік... Тек, ағаның жоқтығы жанға батады. Ғайсағали Сейтақ: «Жайықта Шарабасов біреу ғана»... деп жырға қосқандай, ол арпа ішінде бір бидай еді-ау?! Бір түйір алтын дән еді - ау?! Ағасыз өткен бес жыл! Мінбелерде орны үңірейіп, университет те, дәрісхана мен кафедрада бейнесі ойсырап тұр! Бәлкі, табиғат - Ана ұлы тұлғаларды іріктеп, сұрыптап, сара жол мен дара жолға бөлет те?!...

Шыңдағы шынардай Шарабасовтың дара тұлға болып қалатыны, қайталанбайтыны шындық!

«Менің Шарабасовым», «Шарабасовтың шекпенінен шықтық» деп әр студент «жекешелендіріп» алған менің де Шарабасовым 1996 жылы 7-тамызда мерейлі 50 жасқа толды. «Жайық үні» газетінде тілші едім. «Білімге ұшқан қыран құс» деген көлдей мақала жаздым. Соңын :

Адалдықтың ақ жолын дара басып.
Келесіз сан шәкірттің бағын ашып.
Жатталған мың жүректе бір есім бар,
Ол ұстаз - Серікқали Шарабасов!...
Жетелеп болашақтың баспалдағы.
Білімнің нұрын себу-басты арманы.
«Талантты ұстаз» болып таңылдыңыз,
Бұл да бір бақыт құсы-ау, аспандағы!
Елудің қадам басып белесіне
Жүріңіз жайсаң аға -ел есінде!
Ақ Жайық атырабы тойлап жатыр...
Көтеріп бүгін Сізді төбесіне! - деп жыр
шумақтарыммен төмәмдадым.

Бір бет мақаланы газеттен оқыған Шарабасовым мәз! Ата-енеме келіп мақтауымды жеткізіп кетті. Ол кезде отызға да жетпеген уыздай жас келін едім. Ағамен көрші тұрушы ек. Туған жері Жаңақаласы

беделін биіктетіп, елуін дүркіреткен екен. Тойдан сарқыт деп Айнурыма оюлы сағат сыйлады. Папам Әділгерей Төлегенұлы риза көңілмен төрге ілді. Үйге келгеннің бәріне «Шарабасовтың сағаты» деп, сұрамаса да айтып отыратын.

Арада тағы он жыл өтті. Асқар таудай алпысы қолын бұлғап, бауырына басты. Университеті шапан жапты. Құрмет пен қошемет туған күн сайын кеудесін гүлге толтырды.

Ал жетпісі?! Беу өмір, жеткізбейтін сағымдай өте шықты. Жамбыл атамша айтқанда, тәтті өмір көзді ашып-жұмғанша...

Қайсар жан, қайран аға бүгін де бір аунап түскен шығар?! Ұстаздар үйінде Тілеужанов, Бірімжаров, Щербановтай ғалымдардың да тақталары тұр мәңгілік ескерткішке айналып! Енді олардың қатарында мінекей, елдің Шарабасовы, менің Шарабасовым да бар! Мақтанасың! Марқаясың! Сағыныштан көңіліңді бұлттай бұзасың! Сосын... сосын... «Жатталған мың жүректе бір есім бар: Ол ұстаз-Серікқали Шарабасов!» дей бересің, дей бересің!

«Мәңгілікке кеткенмен, ұмытылмай есте қаласың! Емдейсің жүрек жарасын» деп көңілді бірлейсің! Ана тілдің айбыны, сөздері жалынды Шарабасовтай ұлды алтын құрсақ аналар өмірге қайта әкелсе деп қиялдайсың. Бүгінгідей жоқтайтын білім ордасы мен ел-жұрты бар да, «Аға сіз бақыттысыз!» деп және жұбанасың! Жалған тірлік бәлкі осындай жұлдызды шақтарымен де құндыз ішіктей құнды шығар?!
Сонымен, «Жатталған мың жүректе бір есім бар» деп, 1996 жылы жазған жырымның соңғы шумағын мен бүгін былайша өзгерттім.

« Мұхиттың мініп кеше кемесіне
Кетсеңде қалдың аға, ел есінде!
Үйіңе ескерткіш тақта қойып,
Көтерді Рухыңды ел төбесіне!
Ұстазым! Жаңғыра бер, ел есінде!...»

Иә, қадау талант, дара тұлға туралы бұйырса әлі талай айтармын, жазармын. Тек, аға аруағы риза болып, ұрпағын, ел-жұртын желеп-жебеп жатсыншы...

Мира ШҮЙІНШӘЛИЕВА

“Жайықтың ұлы тұлғалары”

Орал қаласының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің қолдауымен “Жастар мәдениет үйі” МКҚК ұйымдастыруымен 2021 жылдың 17 қыркүйек күні Абай алаңында “Қала күні - 2021” мерекесіне арналған “Жайықтың ұлы тұлғалары” атты суретшілер көрмесі ұйымдастырылды.

Аталмыш көрмеге “Бейнелеу өнері” мамандығының оқытушылары мен студенттері 7 картина ұсынды: Дина Нұрпейісова, Дәулеткерей Шығайұлы, Жұбан Молдағалиев, Махамбет Өтемісұлы, Қадір Мырзаәлі, Сейтек Оразалыұлы, Тұрсынбек Қабатовтың бейнелері көрерменге жол тартты. Ұлы тұлғалардың есімін

ұлықтау, жас ұрпаққа жергілікті тұлғаларымыздың есімдерін насихаттау мақсатында ұйымдастырылған көрмеде Махамбет баба атындағы университет белсенділік танытты. Мұны әрбір Жайықтың жанашыр жанының азаматтық борышы! Қылқалам шеберлеріне шалқар шабыт тілейміз!

«Бизнес по-Казахский» БЖУ-да

Мәдениет пен өнердің көш басында аудиториясы төрткүл дүниені төріне отырғызған кино-индустрия тұр. “Барлық өнердің ішіндегі біз үшін ең маңыздысы – кино!” деген екен В.И.Ленин. Кино әлеміне нық-нық қадамдар жасап, сол әлемде таңба қалдыру осы саланың ұшынан ұстағандар үшін өте қиын жұмыс. Кеше университетіміздің төрінде Орал қаласының туған күні қарсаңында Жайық кино фестивалінің аясында еліміздегі көрерменнің көзайымына айналған, “Айсара”, “Мақпал” рөлдерімен талай жанның ыстық ықыласына бөленген Дариға Бадыкова мен “Бизнес по-Казахский” фильмінде Ерқош образын сомдаған елдің еркесі Рамазан Амантай қонақта болды. Аталмыш шараны ұйымдастырған қара шаңырағымыздың талантты түлегі ТВ продюсер, пиар-менеджер, медиа бейне - Алпамыс Шаримов. «Студенттермен сырлы сұхбат жасап, өнерге талабы бар жастарды одан әрі жігерлендіріп, кино әлемі, оның ішінде қазақ киносының болашағы туралы сөз қозғады. Әсерлі кеш сыйлаған әртістерге алғысымыз шексіз! Сіздерге қажымас қайрат, талмас қанат, жұмыстарыңызға жеміс тілеймін! Ақ жайыққа қош келдіңіздер!»- деді, университет ректоры Н.Х.Серғалиев.

Еліміздегі эпидахуалға байланысты келушілер санына шектеу қойылғанымен, залдағы орацияда шек болмады. Студенттердің ыстық ықыласына бөленген әртістер

көсіліп көңілдегілерін айтып, қонақ кәде ретінде әуезді ән жолдады. Ақын Рамазан Амантай жырдаң шашса, «Екі жұлдыз» шоу бағдарламасында әншілік қырымен танылған Дариға Бадыкова Естайдың әні «Хұсни Қорланды» шырқап, ду қол шапалаққа шомылды. Кеш соңында естелік суреттерге түсіп, университет атынан сыйлы қонақтарға сыйлықтар тарту етті.

«JAIYQ FILM FEST» МӘРЕГЕ ЖЕТТІ

Орал шаһарында екі күнге созылған халықаралық «Jaiyq film fest» қысқаметражды және деректі фильмдер кинофестивалі өз мәресіне жетіп, үздік кинотуындылар анықталды. 10 аталым бойынша марапатталған өнер туындыларының ішінде басты жүлдеге тәжікстандық режиссер Н.Шералидің «Обуза» қысқа метражды фильмі лайық деп танылды. Марапаттау салтанаты 17 қыркүйекте Х.Бөкеева атындағы қазақ драма театрында өтті.

Салтанатты кешті кинофестивальге әлемнің әр түкпірінен өз туындыларын жолдаған шығармашылық ұжымдар ZOOM әлеуметтік желісі арқылы тікелей эфирде тамашалады. Айта кетейік, кино-фестивальге 100-ден астам өтінім түскен. Алдымен комиссия іріктеп, қазылар құрамы іріктеуден өткен 30 фильмді көріп, өз бағаларын берді. Салтанатты кеште отандық кино өндірісі саласының майталмандарынан құралған қазылар алқасы байқаудың қорытындысын жариялап, түрлі номинациялар бойынша жеңімпаз деп танылған фильмдерді атады.

«Үздік сценарий», «Үздік деректі фильм», «Үздік операторлық жұмыс», «Үздік қоюшы суретші» аталымдары бойынша үздіктер анықталды. Ал Оралдан ұсынылған екі фильмнің бірі – Аманат Рзағалиевтің «Нағашымның әңгімесі» киносына «Қазылар алқасының арнайы сыйлығы» берілді. «Үздік ер адам бейнесі» номинациясы украиналық «Бульмастив» фильмінің актері Евгений Ламакқа, «Үздік әйел адам бейнесі» Тәжікстанның киносы «Обуза» фильмінде ойнаған Саодат Сафароваға берілді. Сондай-ақ дәл осы фильм басты жүлде – «Үздік фильм» аталымына ие болды. Онлайн байланыс арқылы көріп отырған тәжікстандық шығармашылық ұжым қуаныштарын жеткізіп, фестиваль ұйымдастырушыларына алғыстарын білдірді. Сондай-ақ осы фильм Қырғызстанда өтіп жатқан фестивальде де бас жүлдеге ие болған. Бір уақытта қос елдің жүлдесін алған фильм салтанатты марапаттау рәсімінен соң, Орал жұртшылығына көрсетілді.

Фестивальдің жабылу рәсімінде Орал қаласының әкімі Абат Шыныбеков киносүйер көрерменді рухани сусындатқан екікүндік кинофестиваль Жайық жұртшылығының есінде ұзақ сақталарына сенім білдірді.

– Осы екі күнде қала кинотеатрларында әр елден жолданған кинотуындылар көрсетіліп, оларға еліміздегі кино саласының таңымал «жұлдыздары», қазақ елінің мақтаныштарына айналған тұлғалар өз бағаларын берді. Бұл – қаламыз үшін ерекше мереке болды. Себебі осы дүбірлі өнер кеші қазақстандықтардың ғана емес, әлемнің назарын аударып, олар екі күні бойы біздің шаһарымызға алыстан көз тігіп, бізбен бірге болды. Орал – тарихи қала, жасыл аймақ, әсем шаһар, қонақжай өлке. Оған қоса енді Орал – кино өнерінің орталығына айналып отыр. Бұл – біз үшін үлкен мақтаныш, – деді Абат Абайұлы.

Сондай-ақ қала басшысы кинофестивальдің құрметті қонақтарына алғыс хаттар табыстады.

ФИЛОЛОГИЯ факультеті

«Жырлайды жан жүрегім»

Қыркүйек айының 24-ші жұлдызында Филология факультетінде «Жырлайды жан жүрегім» атты жас ақындар мүшәйрасы өтті. Бұл іс-шара Тілдер мерекесіне орай ұйымдастырылған болатын. Байқау ережесіне сәйкес әр ақын бір арнау және бір еркін тақырыпта өздерінің жыр-шумақтарын ұсынған еді. Өлең бәйгесінде тоғыз ақын бақ сынасып, өлеңнен өрнек салды. Шараға 1,2 курс студенттері қатысты.

Қазақ поэзиясынан орын алып үлгерген аға-әпкелеріміз қазылық етіп, ақындарды сынап та, жоғары бағалап жатты. Сайыс қорытындысы бойынша 3-орынды Рысқалиева Римма, 2-орынды Иса Нұрасыл, 1-орынды Байрамбай Тілектес қанжығасына байлады. Қатысушы жас ақындар жүлделі орындармен, алғыс хаттармен марапатталды. Бүгінгі іс-шарамыз тартысты, әрі қызықты өтті. Сайыс соңында жүлделі орын алған студенттерді марапаттап, қазылар алқасы болашақта өздерін танытатын жас ақындардың шығатынын айтып, өз таланттарын тұншықтырмауға ақы айтты.

Данара ТӨЛЕГЕНОВА,
Филология факультетінің 2 курс студенті

Жаңа өмір - жаңа қадам...

Студенттік өмір тәтті әрі ең қызықты шақ. Студенттік шақ адам өмірінің ең жарқын сәттері. Балғын шақтан болашаққа басқан ең алғашқы қадам. Арман қуып, жаңа қалаға келіп, жаңа ортаға бейімделу. Өзім қалаған Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетіне, филология факультетіне, қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі мамандығына оқуға түстім.

1 қыркүйек университеттегі алғашқы күн... Алғашқы күнім ең алдымен адасумен басталды. Аудиторияларды шатастырып, кураторым мен группаластарымды іздедім. Ойымды “олар қандай адамдар?”, “группаластарым қандай?” деген ойлар мазалауда. Жаңа орта, жаңа адамдар, жаңа таныстық. Санамызға таңсық атаулар, яғни “ректор”, “декан”, “сессия”, “лекция”, “семинар” сынды жаңа ұғымдар. Алғашқы күннен үлкен өмірге қадам басқанымызды іштей сезіне бастадық. Әр нәрсені қызықтап, әр нәрсеге таң қалып жүрміз. Қызығы мен қиындығы қатар жүретін студенттік шақтың алғашқы сатыларынан өтудеміз. Студенттік өмірдің нағыз дәмін сездіретін жатақхана деп ойлаймын. Ең қызық әрі ең керемет кез осы жатақханада. Кең бөлмелері бар үйімізді ауылда қалдырып, шағын ғана бір бөлмеде төрт-бес адам болып тұру, бір нанды бөліп жеу осының бәрі қызықты болып өтуде. Жатақхананың өзіндік қызықтары бар, нағыз студенттік өмірді сезіндіруде. Группаластармен өтіп жатқан әрбір сәттерді қызықты

етіп өткізудеміз.

4 жыл бойы әлі талай қызықтар болады ғой, дегенмен 1 курстағы сезімдер мүлдем бөлек. Жан-жақтан келген достар. Өзім келген ортадан бөлек, мұнда әр аймақтан келген жаңа достар. Жаңа таныстық, жаңа өмірге жол ашу. Ең қызығы олардың сөйлеу мәнері, өздерін ұстауы. Әр аймақтың өзіндік диалект сөздері, бәрі-бәрі қызық...

Ең басты міндетіміз бізге сенім артып, біз үшін тер төгіп жүрген ата-анамыздың үмітін ақтау. Осыны естен шығармауымыз керек. Студенттік өмірдің төрт жылы көзді ашып-жұмғанша өте шығады. Сол төрт жылды пайдалы әрі қызықты етіп өткіземіз, ол тек өзімізге байланысты. Уақыт өте келе еске алатын әрі сағынатын сәтіміз дәл осы “студенттік шақ” болмақ!

Назкен ИВАНОВА,
Филология факультетінің 1 курс студенті

Жаңғырық

Ғасырлар бойы үміт оты сөнбейтін,
Қайталанбас ұрпақпыз біз бақытты.
Тарихымның көшін бастап өрлейтін,
Қасиетті қазақ тілі жақұтты.

Туған тілім құдіретіңе балқыдым,
Сүттен де аппақ ғажап тілім бал шырын.
Қазақ тілі ыстық менің өзіме,
Үйренсем де өзге тілдің сан қырын.

Тілім барда, ділім барда жанымда,
Беймәлім бір тылсым күш жүр қанымда.
Шабыттанып қалам алсам қолыма
Ол да әрине тіліміздің барында.

Көз жүгіртсек кейпімізге үңіле,
Майдаланып кетті көбі түбінде.
Сүйініштен күйінішің аз емес,
Тәуелсіз ел атансақ та бүгінде.

Маңдайдағы пешенеміз не дейді,
Басымызға туып тұрған қандай күн?!
Шұбарлайтын мәңгірттер де көбейді,
Ұ-ны у-қып, қ-ны к-деп сайрайтын.
Н мен ң ды айыра алмай жүргенде,
Халге жеттік “апостроф” санайтын.

Келешекте шайналмасын бармағың,
Астаң-кестең боп жатса да жан-жағың.
Сөйлеу білу өз алдына, түсінбесең қазақша,
Артығырақ мылқау болып қалғаның.

Табиғатын сақтап тілдің тартынба,
Болашақтың заңғарынан жарқылда.
Қазақ тілін құрметтеуге міндетті,
Қазақ жерін басып жүрген әр тұлға.

Заманада алмасса да ақ қара,
Басымыздан арылмасын бақ қана.
Ата-баба аманатын ардақтап,
Жігерленіп жырлап тұрмын рухтана.

Үш бәйтерек, бес арысым сұңғақ бір,
Жас ұрпақтың ой-санасын шыңдап тұр.
Тіліміздің тазалығын дәлелдеп,
Ұлы Абайдың қазынасы жырлап тұр.

Тербететін әлдиімен ән қылып,
Көкейімде жатталған үн мәңгілік.
Бабам тілі, Анам тілі естілгей
Бүкіл қазақ шаңырағынан жаңғырып!

Тілектес БАЙРАМБАЙ,
Филология факультетінің 2 курс студенті

«Білімді ұрпақ – болашақтың кепілі»

«Оқу білім бұлағы, білім өмір шырағы» деп дана халқымыз бекер айтпаған. Қай кезеңде өмір сүрсек те, білімді адам жоғары бағаланатыны сөзсіз. Қазіргі таңда біз студент жастар тек өзімізді білім жағынан көрсетіп, қатарластарымызбен бәсекеге түсе аламыз. Филология факультетінің 1 курс студенттері арасында ХХІ ғасыр көшбасшысы сайысы өткен болатын. Сол сайысқа мен және менің қатарластарым өз білімдерін, мектептен, өмірден түйгенін көрсете білді.

Интеллектуалды ойын бес кезеңнен тұрды:

- I кезең – «Бәйге»
- II кезең – «Полиглот»
- III кезең – «Ғажайып алаң»
- IV кезең – «Қиял әлемінде»
- V кезең – «Жорға»

Бұл сайыста өзіміздің білімімізбен қатар, жылдамдығымызды көрсете білдік. Логикалық сұрақтар да біраз ойлануға, миды қозғауға көп көмегін тигізді.

Қатысқан 10 студенттің арасында ХХІ ғасыр көшбасшысы болуға лайықты деп «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының 1 курс студенті Серік Жантөре танылды. Қарсыластарынан оза шауып, барлық сұраққа мүдірмей жауап беріп, өзінің белсенділігін көрсете білді. Сол сайыс арқылы біз, білімнің қадірін ұғынып, алдағы уақытта тек бірінші кезекте оқу тұруы керектігіне тағы бір мәрте көз жеткіздік.

Ақжүніс ЖАРДЕМОВА,
Филология факультетінің 1 курс студенті

Ортақ ереже таныстырылды

Ағымдағы жылдың 14 қыркүйегінде М.Өтемісов атындағы БҚУ, Педагогика факультетінің жаңадан аяқ басып келе жатқан 1 курс студенттеріне М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті студенттерінің абырой кодексі мен мінез-құлық ережелерін таныстыру бағытында баяндама өткізілді. Мақсаты: БҚУ студенттеріне міндетті, неге құқылы екендігі, этикет ережелерін сақтау туралы түсіндіру.

Баяндаманы Тәрбие жұмысы жөніндегі проректор, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Даришева Түймеш Малбағарқызы мен деканның тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, магистр Тапаева Жанерке Таулбаевна оқыды. Оқу түріне қарамастан университеттің барлық студенттері осы Кодекс ережелерін қолдану мен сақтауға міндетті.

Студенттеріміз өмірлік көзқарастарын жақсы жағынан қалыптастырып, университеттің өсіп-өркендеуіне үлес қосатынына сенімдіміз!

2021-2022 оқу жылының бастауына орай М.Өтемісов атындағы БҚУ, педагогика факультетінің Жетекшілерінің ұйымдастыруымен тақырыптық сабақтар өткізілді. Оның ішінде ПИМНО-21 және ПИМНО-25 топ студенттерімен 1 қыркүйек күні «Тәуелсіздік шежіресі» атты шара өткізілді.

ПЕДАГОГИКА
факультеті

Жастар Жолдауды талқылады

2021 жылғы 1 қыркүйекте Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстан халқына Жолдау жасады. 8 қыркүйек күні М.Өтемісов атындағы БҚУ, педагогика факультетінің студенттеріне ҚР Президентінің Жолдауын талқылау бағытында онлайн шара өткізілді. Мақсаты: студенттерге жолдаудағы VII бағыттың мағынасын ұғындыру. Пандемиядан кейінгі оқу жайын, екпенің пайдасын түсіндіру.

Шара басында Педагогика факультетінің деканы Ерғалиева Гүлжан Алғазықызы мен Жастар ісі жөніндегі комитеттің жетекшісі Абылай Оңғарұлы студенттерге жаңа оқу жылына сәттілік тіледі. Баяндама екі тілде де оқылды. Қазақ тілінде Амина Байғалиқызы, орыс тілінде Гулбарам Тлекқабилқызы Жастарға екеп алудың жақсы жақтарын,өзінің ғана емес, өзгенің өмірі үшін де жауап беретінін түсінуге тиіс екендіктерін және де Жолдаудағы

әр бағыттың өзіндік идеяларын, ерекшеліктерін түсіндірді.

Мықты мемлекет болу үшін ұлттың Бірлігі, татулығы айрықша маңызды. Біздің күш-қуатымыз – берекелі бірлікте!Қасиетті Отанымыз мәңгі жасай берсін!

«Тәуелсіздік шежіресі»

Мақсаты: Еліміздің Тәуелсіздік алып жеткен жетістіктерін еске түсіру, туған жеріне, еліне деген сүйіспеншіліктерін арттыру, Отанды сүюге байлығын қорғауға тәрбиелеу. Шара барысында Тарих пәнінің оқытушысы Гарифуллина Әмина Байғалиқызы Егеменеліміздіңтәуелсіздігіата – бабамыздың асқақарманынан туындаған, бүгінгі ұрпақ қолжеткізген ұлы жеңіс, Тәуелсіздік туралы баяндама жасады. Студенттерге түрлі тақырыпта сұрақтар қойып, білімдерін, есте сақтау қабілеттерін сынап көрді. Баяндалған маңызды мәліметтердің барлығы мемлекетіміздің тәуелсіздігін сақтауға, республика халқының бірлігін нығайтуға, жан-жақты ашып көрсетуге бейімдеді.

Белсенді

болуға

ұмтылыс

М.Өтемісов атындағы БҚУ, Педагогика факультетінің ұйымдастыруымен 16 қыркүйек күні 1 курс студенттерін Белсенділер қатарына шақыруға арналған шара және квест ойыны өткізілді. Мақсаты: Студенттерге белсенділіктің әдіс-тәсілдері туралы ойларын кеңейту, түрлі шараларда белсенді әрекет етуіне, қызықты болуына жағдай жасау, бірлескен командалар құру арқылы ұйымшылдыққа, өзара бірлікке, көшбасшылық қасиеттерді, қолдау мен ынтымақтастықты дамыту.

Шараны 2 курс студенті Утепов Мұқағали

«Студенттік өмір» атты әнмен бастады.Студенттер түрлі бағытта ән айтып, би билеп өз өнерлерін паш етті.

Квестке 7 команда қатысты. Ойын барысында әр топқа карта берілді, картада көрсетілген жерлерге барып түрлі тапсырмаларды орындады. Қызықты және тартысты ойын болды. Студенттер зияткерлік ойлау қабілеттерін арттырып, бос уақыттарын тиімді пайдалануға әсер етті.

Көңілді кешке куә болдық

Қыркүйек айының 13 жұлдызында Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығы және «Қала күні-2021» мерекесі аясында «Әсем Өлкем-Ақжайық» атты кеш өтті.

М.Өтемісов атындағы БҚУ, педагогика факультетінің 1 және 2 курстың белсенді студенттері кереметтей кештің куәсі болып қайтты. Кеште түрлі көңіл көтеру мақсатында әуезді ән шығарқалып, мың бұрылған бишілердің биіне де куә болдық. Өте жоғары деңгейде өтті, тамаша әсермен оралдық.

Бет редакторы:
СЕРІКБАЕВА Гүлсезім,
ПимНо-21 тобы

НАСТАВНИК студенческой молодежи

28 сентября - замечательный юбилей у **Даришевой Түймеш Малбагаровны**, проректора по воспитательной работе Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова. Свыше 30 лет трудовой биографии Түймеш Малбагаровны связаны с университетом, выпускницей которого она является. Преподаватель кафедры методики преподавания русского языка, затем защита кандидатской диссертации по специальности, заместитель декана филологического факультета, проректор - таковы этапы профессионального роста. На протяжении 25 лет Түймеш

Малбагаровна - бессменный воспитатель студенческой молодежи. Ее бескорыстный, целеустремленный труд отмечен наградами министерства образования и науки, множеством Почетных грамот и Благодарственных писем. Но главная гордость Түймеш Малбагаровны - ее ученики и воспитанники, которые сегодня со всех уголков нашей страны шлют теплые поздравления и пожелания своему наставнику. Накануне знаменательной даты Түймеш Малбагаровну принял аким Западно-Казахстанской области. **Гали Искалиев** поздравил и вручил Почетную грамоту и от имени общественности региона поблагодарил юбиляра за многолетний плодотворный вклад в подготовку высококвалифицированных специалистов и добросовестное служение своей профессии. Накануне международного праздника - Дня Учителя мы присоединяемся ко всем поздравлениям и желаем нашему уважаемому Педагогу с Большой буквы и дорогой коллеге доброго здоровья, творческого долголетия и сотни благодарных учеников!

Ұлы есімге татитын ҰЛЫ ҰСТАЗ!

Тәрбие – тал бесіктен басталады деген үлкен ұғымға бүгінгі күннің темірдей тәртібінің тізгінін ұстап келе жатқан Ұлы есімге татитын Ұлы ұстазым Түймеш Малбағарқызы туралы шағын естелік жазуды жөн көрдім. Себебі өнегелі өмірін жастардың тәрбиесіне арнап, үлкен өмірде су бетінде қалықтайтын қайықтай қанатымыз қатаю үшін біраз тер төккен ұстазымыз.

Мектеп қабырғасынан бала болып келген кішкентай ғана оқушыны жүздеген студент – жастардың ішінен дара болуыма үлкен әсер етті. Түймеш Малбағарқызының «сөз жұқпайды, кең болсаң, кем болмайсың, не нәрсеге де адал бол, бір Алла барлығын көріп тұрады, алдыңа барлығыда келеді, рақатын көресің, білгеніңді бөлісуден қызғанба» деп айтатын сөздері әлі күнге дейін жадымда жатталып, құлағымда жаңғырып тұрады және осы сөздермен қанаттанып қызмет етіп келемін. Ұстазымның бұл сөздері маған үнемі жұмыстануыма, жігерленуіме қолдау беріп тұрады. Кез-келген мамандықтың артында ұстаздың еңбегі орасан, кез-келген басшыны да, қосшыны да тәрбиелейтін ұстаз. Түймеш Малбағарқызы бізді тек жақсы маман болуға ғана емес, өмірде жақсы адам болуды үйретті. Отбасылық өмірдің ащы-тұщысын, қиындығымен қалай күресу керек, кез-келген жағдайда қандай әрекет жасау керектігін айтып отырады. Әрине ұстазымның менің бойыма сіңірген асыл қасиеттерін бір мақалаға сыйдыра алмайтыным хақ. Десек те осы өмірімде бір жетістікке жеткен болсам, ол ұстазым Түймеш Малбағарқызының жетістігі болып саналады. Қиналған сәттерде ең бірінші ақыл сұрайтын, жанашыр адамым ол – Түймеш Малбағарқызы. «Боточка»деп жұмсақ, әрі еркелетіп сөз алып бастағанда жүрегім жылып, кез-келген қиындықты ұмытып кетемін. Ұстазымның шәкірттері өте көп болатын және солардың барлығын тегімен атайтын, ал маған келер болсақ үнемі «Боточка» деп бастайтын. Бұл мен үшін жаныма жақын жылулықты сезіндіреді.

Ұстаздардың ұстазы Түймеш Малбағарқызын осынау

мерейлі жасында осындай шағын естелік жаза отырып, мақаламды жақсы бір тілегіммен аяқтағым келеді... Мен үшін бұл өмірдегі екінші анам, жанашыр жан осынау мерейлі жасыңызда ең алдымен Сізге, үлкен АЛҒЫС білдіргім келеді, менің өмірімде Сіздей ұстаз барына мыңда бір алғыс! Аса құрметті ұстазым Түймеш Малбағарқызы, Сіздің амандығыңызды, ғұмырлы болуыңызды Алладан тілеймін. Отбасылық өміріңіз жарқын, тек бақытты шақтарға толы болғай! Төккен теріңіздің бейнетін, шәкірттеріңізден зейнетін көруді нәсіп естін! Мерейлі жасыңыз құтты болсын!!!

Жанбота ЕШИМОВА,

М.Өтемисов атындағы БҚМУ түлегі (2008-2012 ж.ж.)

Ұстаз – қоғам мен адамзат алдында өлшеусіз еңбек ететін, шәкірттерінің жүрегіне ерекше жылулық нұрын себетін, білім нәрімен сусындататын ұлағатты кемел тұлға.

Әлемге әйгілі ойшыл, әлеуметтанушы, лингвист, логика, музыка зерттеушісі **Әбу Насыр әл-Фараби** ұстаз бойынан табылу керек даралық қасиеттері жөнінде былай дейді: «Ұстаз жаратылысынан өзіне айтылғанның бәрін жете түсінген, көрген, естіген және аңғарған нәрселердің бәрін жадында жақсы сақтайтын, ешнәрсені ұмытпайтын алғыр да аңғарымпаз ақыл иесі, мейлінше шешен, өнер - білімге құштар, аса қанағатшыл жаны асқақ және ар - намысын ардақтайтын, жақындарына да, жат адамдарына да әділ, жұрттың бәріне жақсылық пен ізгілік көрсетіп, қорқыныш пен жасқану дегенді білмейтін батыл, ержүрек болуы керек».Расында, шәкірт тәрбиелеу кез келген адамның қолынан келетін шаруа емес.

Мың алғыс, саған, ұстазым!

Ауырлылығы мен ұлылығы, қызығы мен қиындығы қатар жүретін ұстаздық жолында 40 жылдан астам еңбек еткен филология ғылымдарының кандидаты, доцент **Ниязғалиева Ақзия Әділқызының** орны ерекше. Ақзия Әділқызы шыншылдық пен турашылдықты, адамгершілік пен адалдық қасиеттерін шәкірттерінің бойына сіңіре білді, талай түлектерді түлетті. Өзінің сара жолын сала білген ұстазға құрмет көрсету және алғыс айту мақсатында университетімізде қыркүйек айының 16-шы жұлдызында «Мың алғыс саған ұстазым» атты мерекелік кеш өткен болатын. Мерекелік кеште сөз бастаған М.Өтемисов атындағы БҚУ оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректоры **Тасмағанбетов Әсет Сембайұлы** Ақзия Әділқызына жүрекжарды

тілегін айтып, Құрмет грамотасын табыстады. Ақзия Әділқызының шәкірттеріне көрсеткен өнегесі мен толымды еңбектерін, өрелі жұмыстары мен абыройлы істерін педагогика ғылымдарының докторы, профессор **Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы** сөз етті. Келесі сөз тізгінін алған филология факультетінің деканы **Ақболатов Айдарбек Ахметұлы** және кафедра меңгерушісі **Сұлтанязова Индира Сағындыққызы** жылы лебіздері мен ақжарма тілектерін білдіріп, барша шәкірттердің атынан алғыстарын жеткізді. Кешке арнайы келген қонақтар филология ғылымдарының докторы, БҚИТУ профессоры **Мұрат Сабыр** және **Ж.Досмұхамедов** атындағы педагогикалық колледжінің оқытушысы **Жақыпова Қырымжан** Ақзия Әділқызының ұстаздық

жолындағы шыншыл мінезі мен дархан пейілін, өткір ойы мен ерен еңбегін айта отырып, бастарынан өткен қызықты да танымды оқиғаларымен бөлісті.

Кештің соңында Ақзия Әділқызы барша тілек білдірушілерге, құрмет көрсетушілерге өз алғысын айтты.

Білімді терең меңгеру мен шеберлікті шыңдай түсудің маңыздылығын ұғындырған Ақзия Әділқызының шәкірті болу – мен үшін зор бақыт. Осы жылдар ішінде берілген білім бізге көпжылдық азық болары хақ. Құрметті ұстазым, еңбегіңіз шыңдала берсін! Мың алғыс саған ұстазым!

Әйгерім БАТЫРҒАЛИЕВА,

«Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының
I курс магистранты

Акция жеңімпаздары анықталды

Жаңа оқу жылы жағымды тосынсылармен басталды. 3-қыркүйек күні М.Өтемісов атындағы БҚУ-да бірнеше айға созылған екпе алушылар арасындағы «Мен өмірді таңдаймын» акциясының жеңімпаздары анықталды. Аталмыш байқауға 100ге жуық оқытушылар мен қызметкерлер, 166 студент қатысты. Комиссия мүшелері университет ректоры Н.Х.Серғалиев бастаған арнайы топ өтініштер арасынан кездейсоқ таңдау әдісі арқылы тікелей эфирде жеңімпаздарды анықтады. Қызметкерлер арасында 30 000 тг көлеміндегі сыйақыға 91 адам өтініш тастап, соның ішінде 50 кісі жеңімпаз атанды. Ал, «Ақжайық» шипажайына 7 үміткер арасынан 4 бағы жанған жан жолдама ұтты.

Магистранттар мен студенттер арасында оқу ақысына 5 пайыз жеңілдік бойынша 45, фитнес клубқа абонементті 6, мобилография курсына 4 студент жеңімпаз алды. Ал 15 000 тг көлеміндегі сыйақыға 60 шәкірт өтініш тастап, 50-і жүлдегер атанса, Елордамыз Нұр-сұлтан қаласына 25 және киелі Түркістан өңіріне 20 жүлдені кездейсоқ таңдау арқылы студенттер қанжығаларына байлады.

Барша жеңімпаз жандарды шын жүректен құттықтаймыз! Сіздің өміріңіз-өз қолыңызда! Екпе алып, ауырмай, білім ізденушілердің қатарында болыңыз!

Тәж тажалымен күресте еліміздің аумағында түрлі шаралар жүзеге асып келе жатыр. Бүгінгі күні Жоғары оқу орындарын коронавирустың елде таралуы алаңдатып отыр. Ал, осындай кеселді дерттен шығудың бір ғана жолы - вакцинациялау. Білім және ғылым министрлігінің тапсырмасы бойынша біздің М.Өтемісов атындағы БҚУ-да да студенттер мен оқытушыларды екпе алуға шақырып, ынталандыру бойынша шаралар ұйымдастырды. Үш айға созылған «Мен өмірді таңдаймын!» акциясын жариялады. Жаңа оқу жылының алғашқы күндерінде дәл осы акцияның жеңімпаздарын анықтаған еді. Сан шәкірт пен оқытушы-қызметкерлердің көңілдеріне қуаныш ұялатқан шараның марапаттау сәтін де өткізді.

Байқауға 100ге жуық оқытушылар мен қызметкерлер, 166 студент қатысты. Арнайы құрылған комиссия мүшелері лототронға салынған өтініштер арасынан кездейсоқ таңдау әдісі арқылы

тікелей эфирде жеңімпаздарды анықтаған еді. Қызметкерлер арасында 30 000 тг көлеміндегі сыйақыға 91 адам өтініш тастап, соның ішінде 50 кісі жеңімпаз атанды. Ал, «Ақжайық» шипажайына 7 үміткер арасынан 4 бағы жанған жан жолдама ұтты. Магистранттар мен студенттер арасында оқу ақысына 5 пайыз жеңілдік бойынша 45, фитнес клубқа абонементті 6, мобилография курсына 4 студент жеңімпаз алды. Ал 15 000 тг көлеміндегі сыйақыға 60 шәкірт өтініш тастап, 50-і жүлдегер атанса, Елордамыз Нұр-сұлтан қаласына 25 және киелі Түркістан өңіріне 20 жүлдені кездейсоқ таңдау арқылы студенттер қанжығаларына байлады.

Вакцинациялау бойынша акция шеңберінде университет басшылығы студенттер мен оқытушылар арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Корпус аумағында вакцинациялау пункті жұмыс істейді. Ол жерде барлық қажетті жағдай жасалған.

Университет ректоры Нұрлан Хабиболлаұлының пікірінше, барлығына екпе алу қажет. Бұл ұжымдық иммунитетті қалыптастырады. Осы бағытта университет басшылығымен алда да түрлі акциялар мен шаралар қарқынды жүргізілетін болады.

«Мен өмірді таңдаймын» жеңімпаздары марапатталды

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ-ГЕОГРАФИЯ факультеті

“Білімділер додасы”

Еліміздің азаттық жолындағы тарихы тереңнен басталады. Еліміздің еркіндік пен елдікті сақтау жолында талай батырларымыз мен хандарымыз тер төкті. Олардың ерліктерін біздер тарих беттерінен біле аламыз. Бізге көп білім беретін саланың бірі-тарих. Ахмет Байтұрсынов атамыз айтқандай «Сөздің ең ұлысы, ең сипаттысы-тарих» деп. Сондықтан әрбіріміз өз еліміздің тарихын біліп, құрметтеп жүруіміз керек. Осындай негізде ұйымдастырылған “Білімділер додасы” іспеттес жобалар көп болса, нұр үстіне, нұр болар еді.

“Білімділер додасы” Орал ақпараттық талдау және жастармен жұмыс ресурстық орталығы мен КазПИТУ білім беру кешенінің ұйымдастыруымен бастау алғаны үлкен жоба. Көктем мезгілінде тұсауы кесілген доданың құрамында 9 топ өзара бақ сынасады.

Жобаның барысында, қала күніне арнайы өткізілген түсірілімде, жүйріктігі

мен білімділігінің арқасында Мерген Қуанышұлы Сүлейменов бастаған топ 1 орын иеленіп, бағалы сыйлықтармен марапатталған болатын. Топ құрамында факультетіміздің 4 курс студенті Амангельдиев Мейрамбек өнер көрсеткен болатын. Жарайсыздар, біз

үшін әрбір қадам маңызды.

Жас ұрпақты өз Отаның сүюге, туған елінің тарихын білуге, қастерлеуге, құрметтеуге тәрбиелеуге шақыратын жобалардың бірі әрі бірегейі. Жаңа заман талабына сай білімді, жігерлі, алғыр тұлға қалыптастырудың негізі іспеттес.

Қыркүйек айының 11-ші жұлдызында, факультетіміздің белсенділерінің ұйымдастыруымен, 1 курс студенттеріне арналған таныстыру мақсатындағы мерекелік шара өткізілді.

“MEETING DAY”

Шара барысында, белсенділеріміз өздерін таныстырып, 1-ші курс студент-

терін жігерлі болуға шақырып, уақытты барынша қызықты әрі пайдалы өткізуге

тырысты. Студенттеріміздің өте белсенді, әрі ортаға бірден тез үйреніп кететінін байқадық. Жарайсыздар! Мерекелік шарамыз, студенттерімізге барынша қызықты әрі пайдалы өтті деген үміттеміз.

Алдағы уақытта студенттерімізді оқуда алғыр болуға, қоғамдық шараларда белсенді болуға шақырамыз!

Айбек АСҚАРОВ,
студенттік деканының міндетін атқарушы

“Менің таңдауым!”

Мен, Жұмақұлова Әсел Асанқызы, қазіргі таңда Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 1курс студентімін. Ең алғаш таңдауым түскен осы университет болды. Себебі, еліміздің Батыс өңірінің ғылымы мен білімінің әрі мәдениетінің дамуына қосқан үлесі зор. 90 жылға жуық тарихы бар бұл университеттің облыс, республика көлемінде аты шығып, көптеген даңқты есімдерді тізімге енгізгені мені қуантады. Мен жаратылыстану-география факультетінің Биология-

география мамандығының білім алушысымын. Алғашқы келген күннен бастап бұл университеттегі сабақтар қызықты өтіп, педагог мамандардың білім деңгейінің жоғары дәрежеде екеніне тағы бір мәрте көзім жете бастады. Менің бұл университетті таңдауыма себепкер болған бірден бір адам – менің анам. Анам осы М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің түлегі. Қазіргі таңда 33 жылдық білім тәжірибесі бар шет тілі пәнінің мұғалімі. Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан

университеті туралы үнемі жақсы пікірлер естіп отырамын десем артық емес. Оған дәлел біздің ауылымыздан келіп осы университетте білім алып жатқан студенттер. Өзім білім алған мектепке машықкер ретінде келген студенттер бар алған білімін көрсетуге тырысатын. Мен де сол секілді университет қабырғасында жетістіктерге жетіп, жоғары білім деңгейін көрсетумен қатар үздік маман иесі атанамын деген үміттемін.

Әсел ЖҰМАҚҰЛОВА,
БГ-11 тобы

«Почему я выбрала именно эту профессию?»

Как говорил мой учитель «Человек не должен ошибаться при выборе двух вещей в своей жизни: одна-выбор партнёра, другая-выбор профессии.

Я же, выбрала профессию эколога. Почему? По той причине, что я близка к природе и мне нравится взаимодействовать с окружающей средой. Мне интересны всякие природные явления, характер растений, мир животных и их чувства. Всё это вызывает у меня огромный интерес к изучению. Так же на сей день остра проблема окружающей среды, и день за днём эта проблема становится глобальной.

Мы живём в то время, когда необходимо задумываться об экологических проблемах, ведь это влияет на качество нашей жизни. Мы пьём воду, дышим воздухом, выращиваем необходимые продукты и потребляем ресурсы природы. Мы-часть природы и должны понимать, что её необходимо охранять.

Выбрав эту специальность, это направление, я надеюсь, что в скором времени мы, будущее поколение экологов-профессионалов, сможем помочь нашей окружающей среде.

Про ЗКУ имени М.Утемисова я узнала благодаря учителям в моей школе. К тому же известность и востребованность, уже моего, университета - не новость. Со времён школы я настаивала на том, что хочу поступить именно сюда. С этого момента я была окружена мотивацией и мыслями о том, что я буду учиться в этом учебном заведении.

Уже при поступлении, когда я пришла подавать документы, ко мне отнеслись доброжелательно, я почувствовала комфортную для себя атмосферу. Я была уверена в том, что здесь моё место и здесь же я получу достойное образование. Потому, что здесь для меня есть много возможностей для самореализации и саморазвития.

В ходе обучения, с каждым днем я всё больше узнаю преподавателей. Я уверена, что эти люди знают своё дело и что я смогу у них многому научиться. Я очень довольна, что я выбрала ЗКУ и уверена, что на протяжении всего учебного процесса я ни разу не пожелаю о том, что выбрала именно этот университет.

Фатима КЕНЖИГАЛИЕВА,
группа ЭКО-11

ТАРИХ факультеті

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 30 жыл

Бұл атаулы күн – бүкіл Қазақстан халқының көп жылғы еңбектерінің, үміттерінің, жоспарлары мен іске асырылған армандарының жемісі. Тәуелсіздікке қол жеткізуде көптеген ұрпақтың зор еңбегі бар. Өткен жылдар ел үшін ерекше болды: егеменді мемлекеттіліктің, ішкі және сыртқы саясаттың, экономиканың қалыптасуы, өз Конституциясы мен заңнамалық актілерінің қабылдануы, өзінің мемлекеттік валютасын енгізу, елдің өзіндік даму бағытын айқындау. Қазақстан дербес өмірінің алғашқы күнінен бастап дамыған экономика мен басқа елдермен тату көршілік қатынастар құрылысының нық бағытына аяқ басты. Сондықтан Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығын мерекелеу әрбір қазақстандық үшін ерекше мәнге ие болады. Биылғы жылы атап өтілетін Тәуелсіздік мерейтойы — халықтың ғасырлар бойғы арманын жүзеге асыру, республиканың қол жеткізген табыстары үшін мақтаныш пен қуаныш мерекесі. Бүгінде барша қазақстандықтарды ортақ құндылықтар – жасампаз еңбек, бейбітшілік пен келісім, халықтың бірлігі, Отан үшін мақтаныш, оның ұлы тағдырына қатыстылық біріктіреді. Жас ұрпақ мұны өмір бойы білуі керек. Бүгінде заманауи Қазақстан мұраттарына тәрбиеленген патриоттардың жаңа ұрпағы өсіп келеді. Жас ұрпақ өз еңбегімен, білімге құштарлығымен және нақты істерімен біздің елімізді даңққа бөлеуі тиіс. Қазіргі ұрпаққа Тәуелсіздікті сақтау мен нығайтудың ерекше тарихи жауапкершілігі жүктелген. 30 жыл бойы тарихи дамуда адам сенгісіз серпіліс жасап, қазақстандықтар Ұлт Көшбасшысы, Қазақстан Республикасының Президент **Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың** басшылығымен қуатты, серпінді, қазіргі заманғы мемлекет құру жолында бірлесіп еңбек етіп келеді. Бірліктің, тұтастықтың және рухтың беріктігінің арқасында біз экономикалық дамуға,

азаматтық келісімге қол жеткіздік.

Бүгінде әлемдік қоғамдастық Қазақстанның тұрақты, табысты, бәсекеге қабілетті мемлекет құру жөніндегі жетістіктерін, ұлттық бірлікті нығайтудағы жүргізіп отырған саясатын жоғары бағалайды.

Қазақстандықтардың алдында біздің қасиетті және лайықты еліміз жолында әлі де көптеген жаңа міндеттер, табыстар мен жетістіктер күтіп тұр. Мемлекет және еліміздің әрбір азаматы Тәуелсіздікті сақтау үшін бар күш-жігерін жұмсауға тиіс. Тұңғыш Президент Н. Ә.Назарбаевтың сөздері: «елді дамытудың басты мақсаты тәуелсіз, гүлденген, саяси тұрақты мемлекет құру болып табылады. Бірақ мұндай Қазақстанды өзі құрмайды. Оны біз өз қалауымызға және жетістікке деген ерік-жігерімізге сүйене отырып жасаймыз». Тұрақтылық, жұмысқа қабілеттілік және өз мемлекетіне пайдалы болуға деген ұмтылыс табыстың негізгі болып табылады.

Мен сияқты еліміздің әрбір азаматшасы, жас буыны мемлекет басшысының осы бір сөздерінен күш-қуат, жігер алды деп есептеймін. Тәуелсіздігімізді баянды, болашағымызды жарқын ету біздің қолымызда. Яғни, сапалы білім игеріп, саналы тәрбие алған, ұлттық рухы мықты ұрпақтың қолында.

Альбина САҒИДУЛЛА,
*Тарих, экономика және құқық факультетінің
2 курс студенті*

Кешіккен қоңырау

Балалық шақтан, яғни мектеп табалдырығынан тарыдай боп аттағаннан, таудай болып шыққанға дейін 1-ші қыркүйек мектеп оқушылары, студенттер үшін ерекше бір күн болып саналады. Бұл күні жүздері бал-бұл жайнаған бүлдіршіндер, студенттер қолдарына бір шоқ гүлдерін ұстап, мектептерге, ЖОО-на ағылып келіп жатады. Әдемі әсем ән мен күмбірлеген қоңырау үні жүректеріне қуаныш пен сенім ұялатады.

Биылғы жыл маған да, жалпы менімен қатарлас мектеп бітірген түлектерге де ерекше бір жыл болды, адамзатты аяусыз құлатқан, айтып келмеген, тіпті атын атауға да қорқатын тажал індет жайлаған жыл болды да, әрі тарих парақтарына да тажал індет жылы деп атауымен енгізілетіні де сөзсіз.

Осы індеткебайланыстыеліміздегібарлықоқуорындар ындақашықтықтаноқытужүйесі енгізілді.

Мен әдеттегідей М.Өтемісов атындағы БҚУ-ға құжаттарымды халықаралық қатынастар мамандығы бойынша тапсырып қойған едім. Құжатымды қабылдап отырған қыз бала: “оқу онлайн жүйесі бойынша өтеді дегенмен, анық-қанығын білу үшін хабарласып тұрыңыз”, - деді. Көңілімде күдік пен үміт арпалысып жатты. “Қой, бөлкім, мына індет басылып, 1-ші қыркүйекте алғашқы қоңырауға келерміз”... Университеттің табалдырығын аттап, жан-жақтан келген бір топқа шоғырланған топтастарыммен танысармын. Олар қандай екен? Ал, оқытушыларым ше? Сансыз сұрақтар мен жауабы табылмаған сауалдар санамды жаулап алғандай...

Міне, сөйтіп жүргенде зу етіп зымырандай уақыт өтіп кетіпті.

Бүгін 1-ші қыркүйек, бірақ әдеттегідей Университетке келудің орнына, мерекелік іс-шара онлайн форматта өтті, алдымен Университет басшыларының құттықтаулары мен алғы сөздерін, 1-ші курс студенттеріне арналған сәт-сапар тілектерінен кейін мерекелік концертке ұласты. Қызық екен... Қол соғып, қолпаштап, топтастарымен мәре-сәре болып танысып, ұстаздарды көріп, қуанышқа толған сезімдерімізді білдіре алмайтын, заманауи гаджеттерге, телефондарға үңілумен болдық. Мен студент болдым, мен Университет табалдырығын аттадым, топтастарыммен, ұстаздарыммен таныстым, қандай керемет деп айқайлағым-ақ келеді, өттең бірақ бұлардың бірі де болған жоқ, айқайыңды ешкім де естіместей түншыққан сезімнің шырмауында қалғандаймын... Осы

ойымды ұққандай анамның: “қызым, оқу жылы, 1-ші қыркүйек құтты болсын! Алда әлі талай 1-ші қыркүйекті тойлайсыңдар! Ең бастысы аман болайық”, деген сөзі жүрегіме сенім мен үміт ұялатты.

Сөйтіп, сабақтарымызда онлайн жүйесінде өте берді, ұстаздарымызды, топтағы құрбы-құрдастарымды телефон арқылы визуалды танып алдым. Сабақ үш ай жолыма дейін созылды, яғни желтоқсан айының соңында алғашқы емтихандар мен білім сынақтарын ойдағыдай тапсырып, қысқы алғашқы студенттік демалысқа шықтым.

Қысқы демалыс та көзді ашып жұмғанша өте шықты. Міне, бүгін 19 қаңтар, мен студент атанғалы, алғаш рет Университетке келе жатырмын. Жүрегім де қуаныштан жиі соғып, дүрсілдеп тұр.

Қобалжығандықтан ба, әйтеуір, әрең жеткендеймін. Сырт киімдерді шешіп, өзімнің тобыма жақындадым, біртіндеп топтастарыммен таныса бастадым, аты-жөнімізді, қай қаладан немесе қай жақтан келгенімізді атап, мәре-сәре болдық, сосын аудиторияға кіріп ұстаздарымызбен таныстық. Керемет сезім... Таныстықтан ерекше әсерлендім. Ойланып қарасам, індетке байланысты оқшауланып үйде отырғанымызда, біз адамдармен қарым-қатынасты жоғалтып алған екенбіз ғой, өйткені бір-бірімізбен араласып, өзара ақпарат, тәжірибе, білімдер, біліктер, дағдылар алмасатыны айдай анық.

Топтастарыммен тез тіл табысып, араласып кеттім, олар да, ақ жарқын, емін-еркін, кез-келген тақырыпта өзіндік пікірлері бар замандастарым болып шықты. Құдды бір бастаған әңгімеміз бітпейтіндей қызыққа толы болды.

«БАРЫМЫЗ ДА БАҒЫМЫЗ ДА ТӘУЕЛСІЗДІК»

Тәуелсіздік – ата-бабаларымыздың ұзақ күткен асыл арманы. Сол арманға қажырлы еңбек пен рухты ерліктер арқасында жеттік. Биылғы жылы Тәуелсіздігіміздің 30 жылдығын атап өкелі отырған Қазақ елі бұл күні әлемді аузына қаратқан елге айналып отыр. Мемлекетіміз ұзақ мерзімді стратегиялық жоспарлар, іргелі

бағдарламалар қабылдап, солардың бәрін сәтті жүзеге асырып келеді. Алдағы мақсат – Тәуелсіздігімізді тұғырлы, мемлекетімізді ғұмырлы ету. Қазақ ұлтының сақталуы, осынау заманнан өзі мекендеген ата жұртында дербес мемлекет, егемен ел ретінде шаңырақ көтеріп, өркендеуінің бастауы Тәуелсіздікке келіп тіреледі. Сондықтан да, қазақ үшін Тәуелсіздіктің алатын орны ерекше екені даусыз. Мінеки, ел болып, тереземіз басқа жұртпен тең болып, халықаралық деңгейде толыққанды мойындалған мемлекет ретінде өмір сүріп жатқанымызға да 30 жылдың жүзіне қадам басты. Тарих үшін осынша көп уақыт болмаса да, осы жылдар ішінде ғасырларға бергісіз істер атқарылды. Тәуелсіз еліміздің алғашқы Конституциясы жоғарғы заң күші ретінде ұлттық-мемлекеттік тәуелсіздіктің негізін қалады. Ел тәуелсіздігі Қазақстан халқының нағыз рухани жаңғыруына бұрын соңды болмаған мүмкіндіктер ашты. Ғасырлар мен ондаған жылдар бойы ұмытылған тұлғалардың есімдері мен жәдігерлері оралды, мемлекеттік қазақ тілі қайта жанданды. Осы кезеңде республикада тарихты еске алу шаралары, қазақтың ұлы билері – Төле би, Қазыбек би, Әйтеке би қуғынға ұшыраған қайраткерлер – Т. Рысқұлов, С. Ходжанов, С. Сейфуллин, І. Жансүгіров сияқты көрнекті тұлғаларды еске алу шаралары ұйымдастырылды. Құрмет көрсету шараларының ең ауыз толтырып айтатын шараларының бірі өткен жылы ақын, қоғам қайраткері Абай Құнанбаевтың 175 жылдығы, ұлы ойшыл әл-Фарабидің 1150 жылдығы, аты аңызға айналған белгілі саяхатшы, зерттеушісі Шоқан Уәлихановтың 185 жылдығы, қазақ жазушысы Әбіш Кекілбаевтың 80 жылдығы, атынан ат үркітін батыр атамыз Бауыржан Момышұлының 110 жылдығы аталып өтті. Осыған орай біздің университетіміздің белсенді студенттері де осы аталған тұлғалардың жыр-шумақтарын онлайн, оффлайн форматта жатқа оқып, өз өнерлерін паш еткен болатын. Бұл шаралардың онлайн, оффлайн өту себептерінің негізгі салдары, жер жаһанды жаулаған коронавирустық эпидемиологиялық пандемияның таралуы бүкіл әлемді дүр сілкіндіріп қазақ елінде айналып өтпеді. Бұл елімізге төнген қауіптің соңы болсын деп тілейміз.

Қорыта айтқанда, мен Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан Университетінің құқықтану мамандығының 2-курс студенті Галимова Кәмшат Аманжолқызы, бұл мақаланы жазудағы мақсатым - бағымыз бен барымызға айналған, қазақ елінің осы 30 жылдың төңірегінде бастан кешірген қайғылы, атап өткен қуаныштарын еске алып, бабаларымыз тарту етіп кеткен ұлы қазынамызға айналған-Тәуелсіздігіміздің 30 жылдығына осы жазбамды арнадым.

Кәмшат ГАЛИМОВА,
*Құқықтану кафедрасы,
Юр-21 тобының студенті*

Ең бір қызығы, тобымда ешбір ер-азамат болмай шықты, өңкей бұрымдылар.

Ұстаздар да ұлағатты, тәжірибелері мол жандар екен. Әр ұстаздардың өзіне тән сабақ беру үрдісімен қатар, ойып аларлық мәнерлері де ерекше.

Осындай жүрегімді жарып ұшқан қуаныш пен шаттыққа толы әсерлерімді арқалаған күйімде үйге оралдым.

Сөйтіп менің ЖОО-ғы алғашқы қоңырауым кешіккен қоңырау болып, өмір парақтарыма жазылары анық.

Аружан РАХМАНШИЕВА,
МО-11 тобының студенті

БЕТ РЕДАКТОРЫ:
КАРИМОВА Карина

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР факультеті

«Dala daryndylary»

Қыркүйек айының 18-інші жұлдызы Мәдениет және өнер факультеті студенттік деканат құрамының ұйымдастыруымен «Dala daryndylary» атты шара өтті. Шараның басты мақсаты білім мен өнерді қатар алып жүрген Мәдениет және өнер факультетінің студенттерін белсенді болуға шақырып, таланттарын ашу.

Факультетіміздің деканы Қарылғаш Рақымқызы және деканның оқу-ісі жөніндегі орынбасары Нұрдәулет Асқарұлы мен деканның тәрбие-ісі жөніндегі орынбасары Абылқайыр Мақсотұлы студенттермен бірге араласа демалып қайтты. Бұл шарада студенттер бес командаға бөлініп өзара жарысты. Командалар барын сала бірінен-бірі асар өнерлерін көрсетті. Қатысқан барлық студенттер факультет деканының қолынан алғыс хат пен диплом алды. Жеңімпаз деп танылған үздік командаға 10000мың теңге сертификат тағайындалды. Факультеттің жалынды жастарына қазағымыздың көгінде еркін самғап, үнемі позитивпен жүретін өнер жұлдыздарына айналыңыздар деп тілек айтамыз...

Айбек БЕЙБІТОВ,
Режиссура мамандығының 5 курс студенті

Қыркүйек айының 14-ші жұлдызында мәдениет және өнер факультетінің студенттік деканат құрамының ұйымдастыруымен «Наз қылығы Раушанның...» атты концерттік кеш өтті. Кешіміздің мақсаты мәдениет және өнер факультетінің тәрбие-ісі жөніндегі орынбасары Қуаншалиева Раушан Жардемқызы Самара қаласына аспирантураға түскен болатын, соған арнайы ұйымдастырылды. Концертіміз еркін форматта өтті.

«Наз қылығы Раушанның...»

Кешімізді Музыкалық білім мамандығының 2-курс студенті Ажгереева Балауса «Трава у дома» әнімен бастап, көрермендерді ерекше көңіл-күйге бөледі. Факультетіміздің деканы Кажимова Қарлығаш Рахымқызына сөз кезегі ұсынылды. Қанатты сөздерімен

студенттерді қайраттандыра отырып, студенттерге жігер берді. Раушан Жардемқызына факультет үшін жасаған еңбегі үшін алғысын айтып, жылы лебізін білдірді. Кешімізді Музыкалық білім мамандығының белсенді 2-курс студенттері Құрманғазы Сағырбайұлының «Балбырауын» күйімен жалғастырды. Мәдени-тынығу жұмысы мамандығының 2-курс студенті Сәлімова Аружан Stand up жүргізіп қонақтарымызбен, студенттерімізге керемет көңіл-күй сыйлай білді. Өрмен қарай кешімізді Республикалық, облыстық жарыстардың жеңімпаздары, хореография мамандығының белсенді студенттерінен құралған «Заманби» би тобы «Жастар» биімен одан өрі қыздыра түсті. Раушан Жардемқызына сөз кезегі берілді. Көзіне қуаныштан жас ала отырып, студенттеріне, оқытушыларға деген ризашылығын, тілегін білдірді. Қызықты кездерді айтып студенттерді бір күлдіріп алды. Студенттеріне үлкен сенім артып, студенттерімен мақтанатынын айтып сөзін қорытындылады. Кешті Мәдениет және өнер факультетінің 4-курс студенттері Раушан Жардемқызына арналған Музыкалық білім мамандығының 2-курс студенті Зайыров Нұрдаулеттің сөзіне жазылған «Қимастық» әнімен тәмамдады.

ЗКУ им. М.Утемисова - своеобразная школа жизни

Поступление в университет - один из самых важных событий в жизни молодёжи.

Новое учебное заведение, другая обстановка, много незнакомых людей, новые возможности - вызывает волнение и переживания у первокурсников. Я бы хотела посоветовать: не стесняться, всегда знакомиться с максимальным количеством людей, быть уверенным в себе и своих силах, показывать свои лучшие стороны, быть активным и с интересом участвовать во всех собраниях и мероприятиях, и самое главное - всегда мыслить позитивно и настраиваться только на хорошее. Так же, если чувствуется, что тебе нужна помощь, никогда не умалчивать об этом, и быть отзывчивым самому, помогать другим.

Мир студенчества в ЗКУ им. М. Утемисова полон новых открытий и возможностей, масштабных мероприятий, спортивных соревнований, положительных эмоций и новых знакомств! Здесь достигаются новые этапы саморазвития!

ЗКУ им. М. Утемисова - своеобразная школа жизни, пройдя которую, каждый сможет победить, достигать своих целей и делать верные шаги во взрослой жизни!

Анастасия ГОНОШИЛИНА,
группа Д-52

УНИВЕРСИТЕТ қабырғасындағы өмірім

(алғашқы көзқарасым және ол көзқарасым өзгерді ме?)

Жоғары дәрежелі білім алу-әрбір мектеп бітірген түлектің арманы екені хақ. Дегенмен, бұл бақыт-екінің біріне бұйыра бермейді. Мен де, осы сұрыптан өтіп, Махамбет Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан университетіне түскен болатынмын. Қазір «кітапхана ісі» мамандығының екінші курс студентімін.

Өзімнің ересек өмірге қалай қадам басқанымды сатылап, жіктеп айтатын болсам, бастапқыда мектеп қабырғасынан алыстағаным, ата-анамнан жырақтағаным қынжылған болатынмын. Бірақ, мені университет аталатын адам өміріндегі ең жоғары білім сатысымен көтерілу-өте қызықтырды. Алғашында, онлайн форматта оқығанымызбен, кейіннен дәстүрлі форматта оқуға көшкен болатынбыз. 515 шақырымдық жол мені ересек өмірге, сапалы білім алуыма және қызықты студенттік шақтарға жетелеп алып келді. Мектеп қабырғасындағы еркелігімізді, балалығымды тастап, университет аталатын ұлы білім ордасына да келіп жеттік. Университетіміз мен ойлағаннан да керемет, мен ойлағаннан да тамаша болып шықты. Өзімнің жоғары білікті мамандарынан білім үйрендік, әлі де үйреніп келе жатырмыз. Арман қуып жүрген баладан, білім қуып жүрген студентке айналып, өз мамандығымның білікті иесі болуға талпынып келемін. Студенттік өмірдің тәтті түс секілді өтіп кететінін ойлағанда, қынжыласың, әрине. Дегенмен, осы тәтті түсімде сені көретініме қуаныштымын, 90 жылдық тарихы бар жоғары оқу орным! Сенде білім алған студенттер-ең бақытты студенттердің бірі екеніне күмәнім жоқ.

Алтынай ТӨРЕМҰРАТОВА,
«Кітапхана ісі» мамандығының 2-курс студенті

БЕТ РЕДАКТОРЫ:
КУЛЬБЕКОВА Зульфира

ФИЗИКА-МАТЕМАТИКА факультеті

«Денсаулық фестивалі»

Қыркүйектің 23-ші жұлдызында дене тәрбиесі кафедрасының ұйымдастыруыменен Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 1-курс студенттерінің арасында «ДЕНСАУЛЫҚ ФЕСТИВАЛІ» өткен болатын. Фестивальға университетіміздің әртүрлі факультеттер студенттері қатысты.

Физика-Математика факультетінің студенттерінде де қатысып, бақтарын сынап, жүлделі орындарға ие болды. «ДЕНСАУЛЫҚ ФЕСТИВАЛІ» бағдарламасы аясында дейбі жарысынан I-орын алғаны Сағат Фатима

марапатталды, тоғызқұмалақ жарысынан III-орын алғаны үшін Елеуов Асылбек марапатталды және де осы мәтінде үстел теннисі жарысынан III-орын алғаны үшін Амангалиев Мирлан марапатталды. Марапаттау дипломын табыстаған дене

тәрбиесі кафедрасының меңгерушісі: Л.В.Демченко.

Гүлжауар УТЕПБЕРГЕНОВА,
Физика-Математика факультетінің
ИС-21 тобы студенті

ЖАҢА ЖОБА ЖҮЗЕГЕ АСПАҚ

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің командасы ҚР Білім және ғылым министрлігі, Дүниежүзілік банк және НАМК Финляндия университеті ұйымдастырған «Педагогикалық білім беруді жаңғырту» тақырыбындағы жобаға қатысуда.

Жобаны іске асыруға НАМК, ЖАМК университетінің, Назарбаев университетінің және Қазақстанның жоғары оқу орындарының өкілдері жұмылдырылды. Жобаның мақсаты педагогикалық білім берудің жетілдірілген моделін және «Педагогикалық ғылымдар» бағыты бойынша жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу болып табылады.

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай «Физика-Математика» факультетінің ұйымдастыруыменен шағын футбол турнирі өтті. Жарыс М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің «Спорт сарайында» өткізілді.

ФУТБОЛ ТУРНИРИ

Жарыстың арпалыс алаңында,
Стадион гу гу шулайды.
Толып кетті топтарға,
Өздерін шапшаң көрсетіп.
Бас жүлдеге таласқан,

Жанталаса мен мен делісіп, дей
келе жарысқа футболшылар белсенді
қатысты. Факультеттің футболды
сағынған ойыншылары үшін турнирдің
ұйымдастырылуы жақсы ұсыныс

болды. Жарысқа математика, физика,
информатика кафедраларының
студенттері команда құрып, 3 топ болып
ойын ойнады.

I-орын иегері «Математиктер» тобы,

Өлең сөздің патшасы, сөз сарасы,
Қиыннан қиыстырар ер данасы.
Тілге жеңіл, жүрекке жылы тиіп,
Теп-тегіс жұмыр келсін айналасы

Абай Құнанбаев

СТУДЕНТТІК ЖАҢА ҚАДАМ!

Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетіне түскенімді білген кезде, қуанышымада шек болған жоқ. Университетке келмес бұрын, топтастарыммен танысып бастадық. 1-қыркүйек «БІЛІМ КҮНІ» бірге оқитын студенттерді ең алғаш көріп, жақын араласып кеттік. Университет мен ойлағандай, білімі жоғары деңгейлі, студенттері мейірімді және тез тіл табысып кететін жандары бар орта болып шықты. Мектеппенен салыстыратын болсақ, үлкен айырмашылықтары бар екеніне көзім жетті. Өзімнің қалап түскен университетімде оқып, жақсы маман иесі болуым мен үшін де, ата-анам үшін де үлкен жетістік және қуаныш деп ойлаймын. Табалдырығын аттағаннан бастап, университет те, оның студенттері де мен үшін ыстық. Себебі, жоғарғы курс студенттері бізді жылы қарсы алып, білетінін үйретіп, көмектесіп жүр. Бізге қызықты болуы үшін көптеген шаралар ұйымдастырылып, жарыстар өткізілуде. Университет, факультет ішінде осындай ұйымшыл топтардың, алға қойылған жоспарлардың болуы бізді де қызықтыра түсті. Физика-Математика факультетінің студенттері белсенділігімен көзге түсті. Бұйырса біз де осындай жетістіктерге жетеміз деген ойдамыз.

Гүлсұм БЕИСОВА,
Физика-Математика факультетінің
И-11 тобы студенті

II-орын иегері «Информатиктер» тобы, ал III-орынды «Физиктер» тобы иеленді. Ойыншылар мақтау мен дәрежелі медальдарымен марапатталды. Студенттерге жақсы әсер, көңілді көңіл-күй сыйлай білдік.

Лаура КУЛЫМБАЙ,
Физика-Математика факультетінің
ИС-21 тобы студенті

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫНЫҢ ЖОЛДАУЫ: ЕЛІМІЗДІ ЖАҢҒЫРТУДЫҢ АЙҚЫН БАҒДАРЫ

Ағымдағы жылдың қыркүйек айының 8-і күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде «Мемлекет басшысының Жолдауы – елімізді жаңғыртудың айқын бағдары» - «Послание Главы государства – основа процветания страны» (ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» тақырыбындағы Қазақстан халқына Жолдауы (01.09.2021 ж.) бойынша) атты офлайн/онлайн дөңгелек үстелі өткізілді.

Модераторы - Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы, «Рухани жаңғыру» институтының директоры, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі, ҚР Журналистер одағының мүшесі, Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы. Келелі кеңестің «Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Жолдауы – ел дамуының негізгі басымдықтары айқындалған стратегиялық құжат» тақырыбындағы алғы сөзін М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ректоры, биология ғылымдарының кандидаты, профессор, Қазақстан Жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі, Қазақстан Республикасының әл-Фараби атындағы ғылым мен техника саласындағы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, Батыс Қазақстан облыстық мәслихатының депутаты Серғалиев Нұрлан Хабиболлаұлы алды. Дөңгелек үстел басында Жолдаудан туындайтын келелі мәселелер турасында бірнеше тақырыптық баяндамалар жасалды. Олар – «Президент Жолдауы: айқын бағдар, ынтымақты бірлік, қарқынды қадам» (Қыдыршаев Абат Сатыбайұлы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі); «Президент Жолдауы – еліміздің демократиялық дамуындағы жаңа қадам» (Шайхиев Тұрар Төлегенұлы, Қазақстан халқы Ассамблеясы кафедрасының меңгерушісі, аға оқытушы, саясаттанушы); «Пандемиядан кейінгі кезеңдегі Қазақстанның экономикалық даму векторы: негізгі бағдарлар» (Турченко Анна Александрқызы, экономика ғылымдарының кандидаты, доцент); «Қоғам дамуындағы халықтың әл-ауқатын арттыру мәселесі» (Науанова Құрманай Мәдиқызы, философия ғылымдарының кандидаты, доцент); «Жолдау – 2021: халық бірлігі және жүйелі реформалар» (Рамазанов Серік Кішібекұлы, география ғылымдарының кандидаты, доцент); «Жолдау – 2021: әлеуметтік саясат және күтілетін өзгерістер» (Қалиева Жадыра Әбжәмиқызы, магистр-оқытушы) тақырыптарындағы ғылыми-тәжірибелік баяндамалар. Келелі кеңестің түйін сөзін Басқарма төрағасының орынбасары-академиялық мәселелер жөніндегі проректор, тарих ғылымдарының докторы, профессор Тасмағамбетов Өсет Сембайұлы айтты. Дөңгелек үстел жұмысына «Тәуелсіздік – біздің ең қастерлі құндылығымыз» (Тоты Еркінқызы Әлімбекерова, Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ғылыми кітапханасының директоры) тақырыбында арнайы көрме жасақталды. Келелі кеңес нәтижесінде Президент Жолдауынан туындайтын іргелі елдік мәселелер жан-жақты талқыланып, оны университеттегі ғылым ісінде, білім беру, тәрбие саласында басшылыққа алуға келісілді.

Иә, Елбасы еңбектеріне сүйене айтсақ, Тәуелсіздік – әлемдік тарихтың ағынында субъект болу құқығын сезінетін әрі соған жауап беретін халық болмысының жалғыз ғана нышаны. Біздің тәуелсіздігіміз қазақ ұлтының қоғамдық ойының қалыптасуымен және халықтың жан жүрегінің аңсауымен демелген көпғасырлық ұмтылысының жемісі. Сондай-ақ, Тәуелсіздік – тарихтың мәңгіге бөліп берген еншісі емес, халықтардың мамыражай өмір сүруіне берілген кепілдік те емес: аңғал болмағанымыз абзал. Біз тәуелсіздікпен бірге тілімізді түлеттік, дінімізді өркендеттік, тамырымызды жалғап, салт-дәстүрімізді жаңғыртуды жүзеге асырып, жаңа құндылықтар қалыптастырдық. Ғасырлар қойнауынан асылдарымызды аршып алдық (*Н.Назарбаев. Ақыл – парасат кітабы. Алматы, RS: Халықаралық Абай клубы, 2015. -75-86-бб.*).

Қастерлі құндылығымыз ел Тәуелсіздігінің 30 жылдығы қарсаңындағы Қазақстан Республикасы Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты биылғы Қазақстан халқына арналған Жолдауының салмағы бөлек, орны тым ерекше. Президент Жолдауы – Ұлт еңсесін көтерудің, ел өркендеуінің, рухани жаңғырудың айқын бағдары. Мемлекет басшысы егемендіктің жалаң ұран мен жалынды сөз еместігін баса айтып, бұл реттегі ең маңыздысы – әр азаматтың Тәуелсіздік игілігін сезіне алуы деі келе, бұның басты көрінісін елдегі бейбіт өмір, қоғамдағы тұрақтылық пен тыныштық, халықтың тұрмыс сапасының жақсаруы мен жастардың болашаққа нық сеніммен қарауы тұрғысында тұжырады. Ел Президенті берекелі бірлік пен еселі де қажырлы еңбек нәтижесінде кез келген сын-қатерге дайын болуымыздың қажеттілігі баса айтылған халыққа арналған кезекті Жолдауында пандемиядан кейінгі кезеңдегі экономикалық даму; денсаулық сақтау

жүйесінің тиімділігін арттыру; сапалы білім беру; өңірлік саясатты жетілдіру; еңбек нарығында тиімді экожүйе қалыптастыру; саяси жаңғыру және адам құқығын қорғау; ұлттың ұйысуы – одан әрі дамудың факторы секілді ел дамуының аса өзекті кесек те келелі мәселелеріне сыналап тоқталады.

Мемлекет басшысы стратегиялық мақсатымыздың орталық Азиядағы көшбасшылық рөлімізді күшейту және әлемдік экономикадағы орнымызды нығайту екеніне салмақ сала келе, еліміздің ресурстық әлеуеті толық ашылмағанын, геологиялық тұрғыдан зерделену деңгейі әлі де төмен екенін қаперден шығармайды.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев: «Қазіргі заманда бәсекеге қабілеттіліктің басты факторының бірі – барынша цифрландыру. Қазақстан үшін заманауи цифрлық технологиялар трансферті, Индустрия 4.0 элементтерін енгізу айрықша маңызды», - дей келе: «Отандық IT-секторды дамытып, күшейте түсу де маңызды. Елімізге жас, білімді әрі ынталы мамандар керек. Цифрландыру жөніндегі ұлттық жобаның аясында кемінде 100 мың жоғары білікті IT-маман даярлау қажет. Цифрлық саладағы қызметтер мен тауарлардың экспорты 2025 жылға қарай кемінде 500 миллион долларға жетуге тиіс», - дейді. Демек, еліміздің орасан зор ақпараттық-телекоммуникациялық әлеуетін іске асыра білудің жаңа цифрлық дәуірде геосаяси маңызға ие екендігін айтуы еліміздің кадрлық әлеуетін күшейтуді керек етеді. Олай болса, бұл тұста педагог мәртебесінің биіктеуіне бірден-бір алғышарт болар кәсіби педагогтарды талап үдесінде даярлауға ден қою аса маңызды.

Мемлекет басшысының: «Ауғанстандағы ахуал және жаһандық шиеленістің күшеюі бізге қорғаныс өнеркәсібі кешенін және Әскери доктринамызды толығымен қайта қарауға міндеттейді. Қорғаныс қабілетімізді нығайтып, қауіп-қатерлерге жедел үн қату мемлекеттік маңызы бар басымдыққа айналуға тиіс», - деп алаңдаушылық білдіруі өте-мөте орынды деп білеміз.

Ел Президенті: «Қазақстан – коронавирусқа қарсы вакцина жасап шығарған әлемдегі санаулы мемлекеттің бірі. Біздің вакцинамыздың тиімді әрі қауіпсіз екеніне еш күмән жоқ. Қазір QazVac-қа өзге мемлекеттер де сұраныс білдіруде», - деп көкірек кере ұлттық медицина саласы ғылымының табыстарын мақтан ете отырып: «Алдағы уақытта әлемде коронавирустың жаңа штамдары шығуы мүмкін. Сарапшылар басқа да індеттер пайда болатынын айтуда. Біз оның қашан болатынын күтіп, қарап отыра алмаймыз. Осындай жағдайда өмір сүріп, әрі қарай дамуға бейімделуіміз керек», - дейді. Демек, бұл ретте еліміздің биологиялық қауіпсіздігін болжаумен айналысатын ұлттық жүйе құрылуға тиіс. Фармацевтика өнеркәсібіне ерекше көңіл бөлу қажет. «Денсаулық кепілі - дене шынықтыру» десек, жұртшылықтың, университеттің профессор-оқытушылар құрамының және студент жастарымыздың спортпен шұғылдануына кешенді жағдай жасалуы ауадай қажетті.

Халқымызда «ауруын жасырған арам өледі» деген тәмсіл бары аян. Осы тұрғыдан келгенде, Ел Президентінің ұстаздарды қолдау саясатын жалғастыра беретінін айта келе: «Қазіргі жаһандық өзгерістер кезеңінде түлектің білімі еңбек нарығына шыққанға дейін-ақ жеткіліксіз болып қалуы әбден мүмкін. Сондықтан құзырлы министрліктің алдында оқу бағдарламаларын жаңа жағдайға бейімдеу міндеті тұр. Бұл – кезек күттірмейтін шаруа. Пандемия кезінде қашықтан оқытудың нәтижесі ұлттық телекоммуникация желілерінің тиімділігі төмен екенін көрсетті. Мұндай ахуал негізгі, қарапайым білімнің өзін меңгере алмаған оқушылардың саны артуына әкеп соқты. Тағы бір проблема, нағыз қиындық осы деуге болады, балалар оқуын тастап кетіп жатыр. Өйткені білім алуды қажет деп санамайтын болды. Үкіметке бұл мәселені, атап айтқанда, қашықтан білім беруге қажетті ақпараттық жүйенің сапасын жақсартумен мықтап айналысуды тапсырамын. Біздің білім беру жүйеміз қолжетімді әрі инклюзивті болуға тиіс», - деп бар шындықты мысқал жасырмастан шегелей айтуы құптарлық. Демек, бұның өзі білім беру жүйесіне жігерлі әрі білікті мамандар керектігін, олардың шәкірт бойына жаңа білімді сіңіре алатындай нағыз ағартушы болуға тиістігін айқындайды. Сондай-ақ Жолдауда толық білім беретін ауыл мектептерін оқушы санына қарай қаржыландыруға біртіндеп көшіре бастаудың қажеттілігі, өскелең ұрпақтың өзінің болашақ кәсібін саналы түрде таңдай білуі айтылмай қалмады.

Президент Жолдауында еліміздегі жоғары білім беру орындары мен ғылымды дамыту мәселелері де көзден таса қалмайды. Бұл ретте Мемлекет басшысының:

«Құзырлы министрлік жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз етуі тиіс. Жоғары оқу орындары мамандардың сапалы даярлануына жауап беруге міндетті» деуі – жоғары оқу орындарының білікті кәсіби мамандарына қарата айтылған зор міндет. Президент: «Ғылымды дамыту – біздің аса маңызды басымдығымыз. Ең алдымен, жетекші ғалымдарымызға тұрақты және өз еңбегіне лайықты жалақы төлеу мәселесін шешу керек... Грант мерзімінің үш жылмен шектелуі іргелі ғылымды дамытуға едәуір кедергі келтіріп отыр. Осындай қысқа жоспарлау мерзімінде қандай да бір нәтижеге қол жеткізудің өзі қиын екені анық. Ғылым саласын гранттық қаржыландыру мерзімін бес жылға дейін ұзарту мәселесін қарастырған жөн», - деп айқын бағдар бере келе : «Жалпы еліміздің білім беру және ғылым саласының алдында кезек күттірмес ауқымды міндет тұр. Бұл – уақыт талабына сай болуымен қатар, әрқашан бір адым алда жүріп, тың жаңалықтар ұсына білу деген сөз», - деп түйіндеуі ойлантай қоймасы анық.

Мемлекет басшысы Жолдауында қазақ тілін дамыту мемлекеттік саясаттың басым бағытының бірі болып қала беретінін, бұл салада айтарлықтай нәтиже барын, қазақ тілі, шын мәнінде, білім мен ғылымның, мәдениет пен іс жүргізудің тіліне айналуға екеніне тоқтала келіп: «Жалпы мемлекеттік тілді қолдану аясы кеңейіп келеді. Бұл – заңды құбылыс, өмірдің басты үдерісі. Сондықтан қазақ тілінің өрісі тым шектеліп бара жатыр деуге негіз жоқ. Ата Заң бойынша Қазақстанда бір ғана мемлекеттік тіл бар. Бұл – қазақ тілі», - деп баса айтуы көңілге қонады. Десек те, еліміздегі мемлекеттік тілдің – қазақ тілінің даму деңгейі, осы жолдағы қол жеткен жетістіктеріміз де, әлі де қол жетпеген кем тұстарымыздың да, проблемалардың да бары бізге мәлім. Біздіңше, Ел Тәуелсіздігінің 30 жылдығы қарсаңындағы қазақ тілінің – мемлекеттік тілдің жетістігі тоқырап, болмаса, тоқтап қалмай қоғаммен бірге алға жылжып келетіндігі. Десек те, орман өскінімен мықты. Өртенсе де, отаса да қайтадан қалпына түсу мүмкіндігі мол. Қазіргі таңда тілді сондай дәрежеге жеткізу әр қазақтың парызына айнала алмай келетіні өкінішті. Алдыңғы ұрпақтың соңында тасқын селдей тіл толқынын тулатқан күш әлі сезілмеуде. Жастарымыздың көше тілі – орыс тілін көп пайдалануы басым. Көзге ұрып тұрған осы кемдікті жою жолында тер төгуге тура келеді. Ақаң – Ахмет Байтұрсынұлы өз тұсында не деп еді? «Жиырмасыншы ғасырға шейін түрік тілін аздырмай асыл қалпында алып келген, тіл турасындағы абырой мен алғыс қазаққа тиісті» деген-ді. Олай болса, ендігі кезекте кейінгі жаңа ұрпақ алдында ұятқа қалып, қызарып жүрмейік! Осы ой бізді жиі мазалайтыны рас.

Ел Президенті: «Халқымыз үшін зиялы қауымның орны қашанда ерекше. Ұлт тағдыры сынға түскен сәтте көзі ашық азаматтар әрдайым көш бастаған. Адамзатқа жөн сілтеп, жастарға бағыт-бағдар берген. Ел ағалары бір ауыз сөзбен тентегін тыйып, тектісін төрге оздырған. Біз қанымызға сіңген осы қасиеттен айырылмауымыз керек», - дей келе, қазіргі ғаламтор дәуіріндегі бей-берекет ақпарат тасқыны ұрпақтың санасын улап жатырғанын, бір сәттік танымалдықты көксейтін тамырсыз идеялар жаппай белең алуда екеніне мазасыздық білдіріп, бұның аса қатерлі үрдіс екенін айтады. Демек, дәл осы кезеңде ұлт зиялыларының тіректі ұстанымы, қарымды белсенділігі айрықша маңызға ие. Зиялыларымыздың еңбегі салмақты да салиқалы сөзімен және жас ұрпаққа өнеге болар нақты ісімен бағаланбақ. Міндеттің бастысы - жалпы адамзатқа ортақ қастерлі де қасиетті құндылықтарды жаңа ұрпақтың бойына сіңіру. Патриоттық, білімпаздық пен еңбекқорлық, ынтымақ-бірлік пен жауаптылық сияқты қасиеттерді дәріптеуге тиіспіз. Сондықтан да зиялы қауым ел болашағына әсер ететін әрбір елдік, жерлік, ұлттық мәселеден шет қалмауға тиіс.

Президентіміз Мемлекет басшысының бағдарына күмән келтіретіндер, жұмыс істеу қолынан келмейтіндер, ебін тауып орнында отыра беруді қалайтындар, Президенттің тапсырмаларын орындаудан жалтаратындар қызметтен кетуі тиіс тұрғысында нығырлай айтады. Бұл – ел дамуын көздеп айтылған түйін. Әр қазақ, әрбір қазақстандық ойланса екен дейміз.

Түйіндей айтсақ, мықты мемлекет болу үшін ұлттың ұйыса білуінің қашанда айрықша маңыздылығы даусыз. Халық даналығына сүйенсек, ырыс алды – ынтымақ. Ынтымақ болмай, іс оңбас. Бірлікті ел бұзылмас. Бірлік болмай, тірлік болмас. Біле білсек, саусақ бірікпей, ине ілікпейді. Бірлік, ынтымақ – байлық, бақ. Бірлік жоқ болса, ұйым жоқ, Ұйым жоқ болса, күйің жоқ. Кеңеспен шешкен шешімнің кемісі болмас. Олай болса, берекені көктен тілеме, бірлігі мол көптен тіле. Ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүреді. Шынтауайтында, ұймдасқан ұтары рас. Ендеше, ағайын, Тәуелсіздігіміз тұғырлы, мемлекетіміз ғұмырлы болсын! Өсер елдің күш-қуаты қашан да берекелі бірлікте екенін ұмытпалық!

Абат ҚЫДЫРШАЕВ,

Махамбет атындағы Батыс Қазақстан университетінің «Рухани жаңғыру» институтының директоры, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі

Жанар ҚАБДІРАХИМОВА,

«Рухани жаңғыру» институтының ғылыми қызметкері

Баубек Бұлқышев атындағы жас журналистер клубының жаршысы

2016 жылы қақтардың 30-ынан бастап шығады - Издаётся с 30 января 2016 года

Газет - халықтың көзі, құлағы һәм тілі.

А.Байтұрсынов

Журналист

(Journalist)

№16 (41), қыркүйек, 2021 жыл

Президент Жолдауына қолдау

ЕЛ ПРЕЗИДЕНТІНІҢ ЖОЛДАУЫ: елімізді жаңғыртудың айқын бағдары

(Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» тақырыбындағы Қазақстан халқына Жолдауынан) (1 қыркүйек 2021 жыл)

Тәуелсіздік – біздің ең қастерлі құндылығымыз.

Ең басты жетістігіміз – біртұтас ел болып, жаңа мемлекет құрдық. Іргемізді бекітіп, еңсемізді тіктедік. Халықаралық қауымдастықтың белді мүшесіне айналдық. Тұрақты қоғам қалыптастырып, орнықты даму жолына түстік.

Егемендік дегеніміз – жалаң ұран мен жалынды сөз емес.

Біз үшін ең маңыздысы – әр азаматтың Тәуелсіздік игілігін сезіне алуы. Оның басты көрінісі – елдегі бейбіт өмір, қоғамдағы тұрақтылық пен тыныштық. Сондай-ақ, халықтың тұрмыс сапасының жақсаруы және жастардың болашаққа нық сеніммен қарауы.

Кез-келген сын-қатерге дайын болуға тиіспіз. Тынымсыз ізденіп, ұдайы алға ұмтылуымыз қажет.

Стратегиялық мақсатымыз – Орталық Азиядағы көшбас-шылық рөлімізді күшейту және әлемдік экономикадағы орны-мызды нығайту.

Қазақстан мемлекеттік қарызы аздығының және едәуір қоры болғанның арқасында індет салдарын біршама тиімді еңсеруде. Бұл – біздің елеулі бәсекелік артықшылығымыз. Одан айырылып қалмауымыз керек.

Соңғы кезде бюджет тапшылығы ұлғайып, Ұлттық қордан алынатын трансферттер көбеюде. Үнемі осылай «ауырдың үстімен, жеңілдің астымен» жүре алмаймыз. Біздегі қаржылық орнықтылықтың қоры соншалықты шексіз емес.

Экономиканы әртараптандыру, өндірілетін тауарлардың түрін көбейтіп, экспорт географиясын кеңейту жөніндегі жұмысты жалғастыру керек. Отандық өнеркәсіп үшін шикізат тауарлары-ның бағасы қолжетімді, ал көлемі жеткілікті болуы керек деген қарапайым ережені енгізуіміз қажет.

Еліміздіңресурстыңәлеуеті толықашылмағанын, геологиялық тұрғыдан зерделену деңгейі төмен екенін қаперден шығармаған жөн. Ұлттық геология қызметін құру керек. Жер қойнауын пайдалану саласына, әсіресе, геологиялық барлау және жер қойнауын кешенді зерттеу ісіне тың серпін қажет.

Жер қойнауы – ұлттың байлығы. Оны пайдалануға беруді оңаша кабинеттерде «бармақ басты, көз қыстымен» шешу заңсыз деп танылуға тиіс.

Жауапкершіліктің ара-жігін ажырату керек. Бір мекемені басты орган ретінде айқындап, өзгелерінің өзара іс-қимылын нақты белгілеу қажет.

Қазіргі заманда бәсекеге қабілеттіліктің басты факторының бірі – барынша цифрландыру. Қазақстан үшін заманауи цифрлық технологиялар трансферті, Индустрия 4.0 элементтерін енгізу айрықша маңызды.

Отандық IT-секторды дамытып, күшейте түсу де маңызды. Елімізге жас, білімді әрі ынталы мамандар керек. Цифрландыру жөніндегі ұлттық жобаның аясында кемінде 100 мың жоғары білікті IT-маман даярлау қажет. Цифрлық саладағы қызметтер мен тауарлардың экспорты 2025 жылға қарай кемінде 500 миллион долларға жетуге тиіс.

Біз еліміздің орасан зор ақпараттық-телекоммуникациялық әлеуетін іске асыра білуге тиіспіз. Жаңа цифрлық дәуірде ол геосаяси маңызға ие болады. Қазақстан Еуразия өңірінің басым бөлігі үшін орталық цифрлық хабқа айналуға тиіс. Осы міндетті орындау үшін кадрлық әлеуетімізді күшейтуіміз керек.

Ауғанстандағы ахуал және жаһандық шиеленістің күшеюі бізге қорғаныс өнеркәсібі кешенін және Әскери доктринамызды толығымен қайта қарауға міндеттейді. Қорғаныс қабілетімізді нығайтып, қауіп-қатерлерге жедел үн қату мемлекеттік маңызы бар басымдыққа айналуға тиіс. Сырттан төнетін қауіпті модельдеу айрықша өзектілікке ие болуда.

Қазақстан – коронавирусқа қарсы вакцина жасап шығарған әлемдегі санаулы мемлекеттің бірі. Біздің вакцинамыздың тиімді әрі қауіпсіз екеніне еш күмән жоқ. Қазір QazVac-қа өзге мемлекеттер де сұраныс білдіруде.

Алдағы уақытта әлемде коронавирустың жаңа штамдары

шығуы мүмкін. Сарапшылар басқа да індеттер пайда болатынын айтуда. Біз оның қашан болатынын күтіп, қарап отыра алмаймыз. Осындай жағдайда өмір сүріп, әрі қарай дамуға бейімделуіміз керек.

Фармацевтика өнеркәсібіне ерекше көңіл бөлу қажет. Вируспен күрес кезінде дәл осы сала еліміздің бәсекеге қабілеті мен қауіпсіздігі үшін маңызды екеніне көзіміз жетті. Медицина өнімдерін Зертханалық және техникалық сынақтан өткізетін орталық құруымыз керек. Жаһандық фармацевтикалық корпорациялармен ынтымақтастықты жандандырған жөн. Инвесторларды тартып, озық технологияны және осы саладағы жаңа зерттеу жұмыстарын игеруді қолға алу керек.

Біз ұстаздарды қолдау саясатын жалғастыра береміз. Қазіргі жаһандық өзгерістер кезеңінде түлектің білімі еңбек нарығына шыққанға дейін-ақ жеткіліксіз болып қалуы әбден мүмкін. Құзырлы министрліктің алдында оқу бағдарламаларын жаңа жағдайға бейімдеу міндеті тұр. Бұл – кезек күттірмейтін шаруа.

Пандемия кезінде қашықтан оқытудың нәтижесі ұлттық телекоммуникация желілерінің тиімділігі төмен екенін көрсетті. Мұндай ахуал негізгі, қарапайым білімнің өзін меңгере алмаған оқушылардың саны артуына әкеп соқты. Тағы бір проблема, нағыз қиындық осы деуге болады, балалар оқуын тастап кетіп жатыр. Өйткені білім алуды қажет деп санамайтын болды. Үкіметке бұл мәселемен, атап айтқанда қашықтан білім беруге қажетті ақпараттық жүйенің сапасын жақсартумен мықтап айналысуды тапсырамын. Біздің білім беру жүйеміз қолжетімді әрі инклюзивті болуға тиіс.

Білім беру жүйесіне жігерлі әрі білікті мамандар қажет. Олар шәкіртінің бойына жаңа білім сіңіре алатындай нағыз ағартушы болуға тиіс. Толық білім беретін ауыл мектептерін оқушы санына қарай қаржыландыруға біртіндеп көше бастауымыз керек. Өскелең ұрпақ өзінің болашақ кәсібін саналы түрде таңдай білуге тиіс.

Құзырлы министрлік жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз етуге тиіс. Жоғары оқу орындары мамандардың сапалы даярлануына жауап беруге міндетті.

Ғылымды дамыту – біздің аса маңызды басымдығымыз. Ең алдымен, жетекші ғылымдарымызға тұрақты және өз еңбегіне лайықты жалақы төлеу мәселесін шешу керек.

Грант мерзімінің үш жылмен шектелуі іргелі ғылымды дамытуға едәуір кедергі келтіріп отыр. Осындай қысқа жоспарлау мерзімінде қандай да бір нәтижеге қол жеткізудің өзі қиын екені анық. Ғылым саласын гранттық қаржыландыру мерзімін бес жылға дейін ұзарту мәселесін қарастырған жөн.

Жалпы, еліміздің білім беру және ғылым саласының алдында кезек күттірмес ауқымды міндет тұр. Бұл – уақыт талабына сай болумен қатар, ерқашан бір адым алда жүріп, тың жаңалықтар ұсына білу деген сөз.

«Халық үніне құлақ асатын мемлекеттің» басты қағидаты – мемлекеттік аппарат азаматтар мүддесі үшін жұмыс істеуге тиіс. Әкімдердің халық алдындағы қазіргі жауаптылық деңгейі жеткіліксіздігіне байланысты екенін мойындаған жөн. Формальды есептерден гөрі сауалнамадан халықтың көңіл-күйі анық аңғарылады.

Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту - басым бағыттың бірі.

Еліміздегі экология мәселесі басты назарда болуға тиіс. Әсіресе, ауаның тазалығы айрықша маңызды.

Біріккен Ұлттар Ұйымы алдағы он жылдың ішінде жаһандық деңгейде су ресурсының тапшылығы болады деп болжам жасап отыр. 2030 жылға қарай су тапшылығының көлемі 40 пайызға жетуі мүмкін. Біздің жаңа технологиялар мен цифрландыру арқылы суды үнемдеуге көшуіміз керек. Су тапшылығын жоюдың басқа жолы жоқ. Бұл – аса маңызды міндет.

Мен 2060 жылға қарай көміртегінен арылу міндетін жүктеп отырмын. Қазақстанда 2030 жылға қарай электр қуатының тапшылығы пайда болады. Әлемдік тәжірибеге қарасақ, мұның ең оңтайлы шешімі – бейбіт атом. Бұл- күрделі мәселе. Сондықтан қауесетке сеніп, эмоцияға берілмей, оны барынша тиімді шешуіміз керек. Бұл мәселеге инженерлік саланы дамыту және атом саласындағы білікті инженер мамандардың жаңа

буынын қалыптастыру мүмкіндігі тұрғысынан да қарау қажет.

Ел ішіндегі еңбек күшінің ұтқырлығы мәселесіне қатысты да жаңа ұстанымдар қажет. Қазақстан – әлеуметтік мемлекет. Қоғамда патерналистік көңіл-күй және әлеуметтік масылдық үрдісі белең алуда. Осындай жағдайлар «мемлекеттен ала берсем» деген көзқарас қалыптастырды. Әлеуметтік жеңілдікке ие болсам деген орынсыз пигыл адамды өз еңбегімен табыс табу қабілетінен айырады. Мұндай жағымсыз өмір салты ұрпақ тәрбиесіне қазірдің өзінде кері әсер ете бастады. Сондықтан, бізге түбегейлі өзгеріс керек. Заң да, қоғам да, адамдардың сана-сезімі де өзгеруі тиіс. Дайындалып жатқан Әлеуметтік кодексте осындай мәселелерге барынша назар аудару керек.

Мен адам құқығын қорғау саласын әрдайым жеке дара бөліп қарайтынымды білесіздер. Қылмыспен күресудің практикалық мәселелерін назардан тыс қалдырмау керек. Бас прокуратура алаяқтыққа және қаржы пирамидаларына қарсы кешенді шаралар әзірлейтін болады. Бұл ретте «тұрмыстық сыбайлас жемқорлықты» жоюға айрықша назар аударған жөн.

Қазір Қазақстан мүлде жаңа дәуірге қадам басты.Соған сәйкес қоғамдық өмірдің барлық саласы түбегейлі өзгеруде. Жаһанды тұрақсыздық жайлап, көптеген жаңа сын-қатер пайда болып жатқан кезде біз бағдарымызды бекемдеп, болашаққа көзқарасымызды айқындай түсуіміз қажет.

«Бірлігіміз – әралуандықта» деген басты қағидамыз ешқашан өзгермейді. Этносаралық қатынастардың үйлесімді дамуы Қазақстанның мемлекеттік саясатының басты бағытының бірі болған, әрдайым солай болып қала береді.

Қоғамдағы бірлік пен келісімді көздің қарашығындай сақтауымыз керек. Этносаралық және конфессияаралық қатынастың қаншалықты маңызды екенін барлық азаматымыз түсінуі қажет. Біз қашанда алауыздыққа қарсы тұра білген елміз. Адамды тіліне, ұлтына, нәсіліне қарап кемсітуге, біреудің намысына тиюге жол бермейміз, заң бойынша жауапқа тартамыз. Конституцияға қайшы мұндай жауапсыз қадамдар еліміздің негізгі мүдделеріне зиян келтіреді.

Қазақ тілін дамыту мемлекеттік саясаттың басым бағытының бірі болып қала береді. Бұл салада айтарлықтай нәтиже бар. Қазақ тілі, шын мәнінде, білім мен ғылымның, мәдениет пен іс жүргізудің тіліне айналуда.

Мемлекеттік тілді қолдану аясы кеңейіп келеді. Бұл – заңды құбылыс, өмірдің басты үрдісі. Қазақ тілінің өрісі тым шектеліп бара жатыр деуге негіз жоқ. Ата Заң бойынша Қазақстанда бір ғана мемлекеттік тіл бар. Бұл – қазақ тілі.

Болашағын Отанымызбен байланыстыратын әрбір азамат қазақ тілін үйренуге ден қоюға тиіс. Бұл отаншылдықтың басты белгісі деуге болады. Бұл мәселеге парасаттылықпен қарауымыз қажет. Еліміз өркениетті диалог пен өзара сыйластық мәдениетін дәріптеуі керек. Қоғамды ұйыстыру, ұлттық бірегейлікті нығайту ісінде еліміздің тарихи мұрасын және мәдени әлеуетін тиімді пайдалануға баса мән беріледі.

Жас әрі дарынды мүсіншілер, суретшілер, театр қызметкерлері, музыканттар, қаламгерлер жаңа жанр түрлерін игеріп, ұдайы ізденіс үстінде жүреді. Сөйте тұра, олар елеусіз қалып, меценаттардың көмегімен ғана күн көреді. Шын мәнінде, Қазақстан мәдениеті сол жас дарындардың арқасында жаһандық деңгейде танылып жүрген жоқ па?! Креативті индустрияны қолдау қорын құру мүмкіндігін қарастырған жөн.

Халқымыз үшін зиялы қауымның орны қашанда ерекше. Ұлт тағдыры сыңа түскен сәтте көзі ашық азаматтар әрдайым көш бастаған. Адасқанға жөн сілтеп, жастарға бағыт-бағдар берген. Ел ағалары бір ауыз сөзбен тентегін тыйып, тектісін төрге оздырған. Біз қанымызға сіңген осы қасиеттен айрылмауымыз керек.

Қазір – ғаламтор дәуірі. Ондағы бей-берекет ақпарат тасқыны ұрпақтың санасын улап жатыр. Бір сәттік танымалдықты көксейтін тамырсыз идеялар жаппай белең алуда. Бұл – аса қатерлі үрдіс. Дәл осы кезеңде ұлт зиялыларының ұстанымы және белсенділігі айрықша маңызды. Зиялылардың еңбегі марапатымен емес, салиқалы сөзімен және нақты ісімен бағаланады. Басты міндет – жалпы адамзатқа ортақ қастерлі құндылықтарды жастардың бойына сіңіру. Отаншылдық, білімге құштарлық пен еңбекқорлық, бірлік пен жауапкершілік сияқты қасиеттер дәріптелуі керек. Сондықтан, зиялы қауымды ел болашағына әсер ететін әрбір мәселеден шет қалмауға шақырамын.

Диалог пен азаматтық қатысу дәстүрін дамыту, ынтымақтастығымыз бен бірлігімізге негіз болатын озық құндылықтарды дәріптеу біз үшін маңызды. Біз бірге болсақ қана, теңдессіз елдік бірегейлігімізді нығайта аламыз. Этносаралық және конфессияаралық татулық – біздің баға жетпес байлығымыз.

Қазақстанның басты байлығы – Еліміздің азаматтары. 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап ең төменгі жалақыны қазіргі 42,5 мың теңгеден 60 мың теңгеге дейін көтеру туралы шешім қабылдадым.

Біздің бағытымыз – белеілі, мақсатымыз – айқын. Ең бастысы, сол мақсатқа жету үшін не істеу қажеттігін жақсы білеміз. Нақты жоспар жасап, соны жүзеге асырып жатырмыз. Біз қолға алған игі бастаманың бәрін соңына дейін жеткіземіз. Кез-келген кедергіні еңсеріп, қиындықты жеңуге дайынбыз.

Мемлекет басшысының бағдарына күмән келтіретіндер, жұмыс істеу қолынан келмейтіндер, ебін тауып орнында отыра беруді қалайтындар, Президенттің тапсырмаларын орындаудан жалтаратындар қызметтен кетуге тиіс.

Мықты мемлекет болу үшін ұлттың ұйыса білуі айрықша маңызды. Шын мәнінде, ұйымдасқан ұтады. «Ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүреді» деп халқымыз бекер айтпаған. Біздің күш-қуатымыз – берекелі бірлікте! Ендеше, бірлігімізді бекемдеп, ел үшін еңбек етейік! Қасиетті Отанымыз мәңгі жасай берсін!

Әзірлеген, **Абат ҚЫДЫРШАЕВ,**
«Рухани жаңғыру» институтының директоры
Мақсат ҚЫДЫРШАЕВ,

филология факультетінің ІІІ курс студенті («Шет тілі: екі шет тілі» мамандығы, ІЯ-31-топ)

Напомним, что 26 сентября 2019 года между ЗКУ имени М.Утемисова и Представительством Penal Reform International (PRI) в Центральной Азии был подписан меморандум о сотрудничестве, который дал старт реализации проекта «CAPSTONE PROJECT» в университете. В рамках проводимого конкурса «CAPSTONE PROJECT» среди студентов факультета истории, экономики и права были отобраны студенты и сформированы 7 команд для проведения исследований по выбранным темам в рамках проекта «Capstone project».

По итогам финальной презентации «CAPSTONE PROJECT» победителями четвертого выпуска конкурса стали участники команды 5: Алина Жумартова, Гульнара Зубченко и Айнара Кулымжан с исследовательской проектом на тему «Проблема трудоустройства осужденных в местах лишения свободы». Научным руководителем данной команды выступил преподаватель кафедры правовых дисциплин - Казиев Тайман Исмагулович.

В рамках заключительного мероприятия Capstone Project в г.Нур-Султан были организованы онлайн-встречи с представителями Министерства иностранных дел Королевства Нидерландов, международных правозащитных организаций, базирующихся в Нидерландах, а также виртуальные экскурсии во Дворец мира и Международный уголовный суд в Гааге.

Также, в ходе мероприятия участниками была разработана Дорожная карта по внедрению новых подходов к исследованиям в области прав человека в Казахстане.

Таким образом, победители проекта из Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова и Костанайской академии МВД РК им. Ш.Кабылбаева и приглашенные слушатели, приняли

С 13 по 16 сентября 2021 года в г.Нур-Султан на базе КАЗГЮУ им.М.С.Нарикбаева состоялась встреча с участниками конкурса исследовательских работ по правам человека «Capstone Project» - студентами шести университетов-партнеров PRI для обсуждения результатов проекта за последние пять лет. Приглашенные участники проекта: наставники (преподаватели) и студенты из Университета КАЗГЮУ им.М.С.Нарикбаева, Евразийского национального университета им.Л.Н.Гумилева, Атырауского университета им.Х.Досмухамедова, Южно-Казахстанского университета им.М.Ауэзова, Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова и Костанайской академии МВД РК им.Ш.Кабылбаева поделились опытом участия в конкурсе исследовательских работ по правам человека, обсудили достоинства и недостатки программы и ее результаты.

Международный проект по правам человека - в действии

участие в виртуальном учебном туре в Нидерланды и получили возможность обменяться опытом и мнениями, узнали больше о ситуации с правами человека,

стандартах, новых тенденциях в решении проблем защиты прав человека от приглашенных экспертов как из Нидерландов, так и из Казахстана.

Лучшие выбрали ЗКУ

Я, обладатель «Алтын Белгі», **Нәбиев Дидар Нәбиұлы**. Я студент Западно-Казахстанского университета имени Махамбета Утемисова. Мой выбор пал на этот университет, потому что здесь есть факультет, о котором я мечтал. Узнавая об этом факультете от его студентов, читая о факультете на сайте данного университета, я все больше убеждался в том, что Западно-Казахстанский университет имени Махамбета Утемисова - это то, что мне нужно! Я уверен, что именно здесь получу отличное образование. Я поступил на естественно-географический факультет на ОП 6В01512-География-История. Учителя в моей школе - самые лучшие люди, они научили меня всему. Отдельную бла-

годарность выражаю директору школы Әбдіғапаровой Әлие Паудиновне, учителю географии Зариповой Найля Юлаевне, классному руководителю Тансықбаеве Гулназ Мухиятовне, Кошетовой Гулмире Жаленовне, Нурмашевой Жадыре Калабаевне и учителю русского языка и литературы, которая научила меня с самого детства выразительности и пониманию Тещенко Галине Викторовне.

Первый день, как я пришел в свой факультет, меня встретила Рысты Алтаевна, она является куратором моей группы. Мы провели отличную беседу, она рассказала нам про наш факультет и еще более заинтересовала меня своими рассказами. Я рад, что поступил именно в этот университет. Первым человеком, который

мне посоветовал этот университет, является моя мама, которая является выпускницей нашего университета. Ещё одним человеком - является директор моей школы. Я благодарю этих людей, что наставили меня на верный путь! Надеюсь достигнуть таких же высот, как они, оправдать их надежды и чаяния!

Чернухина Милана Георгиевна, обладательница нагрудного знака «Алтын белгі», аттестата с отличием, выпускница средней школы им.Б.Момышулы 2021г, студентка 1 курса естественно-географического факультета ЗКУ им.М.Утемисова.

«Профессия изначально должна быть актом любви, и никак не браком по расчёту» - так высказался известный писатель Харуки Мураками о выборе той деятельности, которой человек будет заниматься большую часть жизни.

С того момента, как я впервые переступила порог кадыго, я для себя решила, что стану педагогом. В средней школе я определилась с направлением и выбрала предметы для подготовки. С этим мне помог мой учитель биологии Петровского Е.П. Покидая школьную скамью, передо мной встал вопрос: какой же университет мне выбрать для осуществления моей давней мечты. Я желала получить «высшее» высшее образование, ведь если быть

— то быть лучшим в своём деле. Выбор университета для каждого студента очень важный и трудный шаг, ведь здесь нужно будет проводить большую часть своего времени. В Казахстане много отличных вузов, но моё внимание привлёк Западно-Казахстанский университет им. Махамбета Утемисова. Многие учителя из моей школы являются выпускниками именно этого университета. Узнавая у них о данном учебном заведении, читая информацию на сайте, я понимала, что ЗКУ им. М. Утемисова—это то, что я искала! Подавая документы, я чувствовала волнение, ведь, это ответственный момент. Благо моих набранных баллов на ЕНТ хватило для поступления именно на ту специальность, которую я хотела.

Құттықтаймыз!

М.Өтемісов атындағы БҚУ-дың Мәдениет және өнер факультетінде ұстаздық қызметте жүрген **Қуаныш Қисметов** Н.Г.Чернышевский атындағы Саратов Мемлекеттік ғылыми зерттеу университетінде

“Формирование ИКТ компетентности студентов специальности «Музыкальное образование» средствами электронной музыки в вузе Казахстана” тақырыбында Педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Саратов ғылыми зерттеу университетіне қарасты Өнер институтының директоры Инга Эрленовнаның жетекшілігімен «Кәсіби білім берудің теориясы мен әдістемесі» мамандығы бойынша кандидаттық диссертациясын сәтті қорғады!

Барша әріптестері Қуаныш Ләбиұлын шын жүректен құттықтайды!

БҚУ-ға тағы бір кандидат!

Күні кеше Мәскеу қаласындағы Ресей халықтар достығы университетінде филология ғылымдарының кандидаты, доцент М.А.Рыбаковтың жетекшілігімен өзіміздің филология факультетінің оқытушы-

сы **Шағымгереева Бақытгүл Ерсайынқызы** «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» мамандығы бойынша “Переводческая стратегия билингвального автора (на материале переводов Бахыта Каирбекова с казахского языка на русский)” тақырыбындағы кандидаттық диссертациясын сәтті қорғады!

Барша әріптестері мен университет ұжымы шын жүректен құттықтайды!

С первых дней я поняла, что в этом университете особенная атмосфера, отношение преподавателей к студентам, отношение других студентов к тебе. Университет даёт студентам много свободы и возможностей для проявления себя. Тут множество возможностей для направления своей активности в правильное русло: студенческий совет, клубы по интересам и спортивные секции.

Сейчас я являюсь студентом первого курса естественно – географического факультета. С каждым днем я убеждаюсь, что сделала правильный выбор!

РЕДАКЦИЯҒА КЕЛІП ТҮСКЕН МАТЕРИАЛДАР ӨНДЕЛЕДІ. ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӨЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

Махамбет Өтемісов атындағы

Батыс Қазақстан

университеті.

Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде 14.06.1995 ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г куәлігі берілген.

ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 04.03.2021 ж. қайта есепке алу туралы № KZ27VPY00033105 куәлігі берілген.

Таралымы 800. Тапсырыс № 962

РЕДАКТОР: Айзада ДЮСЕНОВА

ТІЛШІЛЕР: Дария ДЖУМАГАЛИЕВА,
Шұғыла ЕҢСЕП, Гүлсезім СЕРІКБАЕВА

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:
Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және

графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді.

ИП «Старков С.А.»

баспаханасында басылды.

Мекен жайы: Ақмола облысы, Көкшетау қаласы,
Ауельбеков көшесі, 98.
Тел.: 8-716-2-25-14-90